

Nas tednik Kronika

kulturno - politično glasilo

svetovnih in domačih dogodkov

6. leto / številka 9

V Celovcu, dne 4. marca 1954

Cena 1 šilling

Jasno stališče

Občinske volitve so pred vrati. Priprave, v kolikor jih zahteva občinski zakon, so končane.

Že na prvih posvetovanjih zaupnikov Krščanske demokratske stranke je bilo jasno izgovorjeno, da gremo samostojno na volitve, da pa bomo povsod šli pot občinskih interesov, da bomo povsod pri vsej načelnosti gledali naše gospodarske in narodnostne potrebe. To je bilo gledanje vsega zaupniškega zbora pri vseh posvetovanjih glede občinskih volitev. To zdravo gledanje so naši zaupniki tudi povsod zastopali in se po tem ravnali. Ta sklep je bil od vsega početka tako jase, da nas v nobenem pogledu ni motil prvotni sklep „Demokratske fronte“, da bo sodelovala pri občinskih volitvah s socialisti. Ta sklep je bil jasno in enomno objavljen v ljubljanskem „Slovenskem poročevalcu“ z dne 9. januarja 1954. Našemu pozivu za samostojen nastop na volitvah so tudi v polni meri odgovarjale prilike po občinah in zadržanje nemških strank do najosnovnejših slovenskih zahtev v vprašanju dvojezične šole in v zahtevah enakih gospodarskih subvencij za južni del dežele, kakor jih dobiva severni del Koroške. Kako smo imeli prav v tem gledanju, pa je potrdil sam deželni glavar Wedenig, ko je odgovarjal na očitke deželnega svetnika VdU-ja Raderja, češ da dobiva južna Koroška preveč gospodarske pomoči. V tem svojem odgovoru na te očitke je imenoval g. deželni glavar tudi številke, ki jasno izpričujejo, da je južna Koroška tudi po drugi svetovni vojni zelo mačehovsko oskrbovana.

Naše stališče je bilo od vsega početka tako jasno, da so zaupniki po občinah storili edino pravi korak za največjo slovensko enotnost. Ko je bilo to stališče načelno tako objasnjeno, so tudi frontaši videli, da le ni druge poti kakor samostojen nastop in potem se je pričelo njihovo romanje od občine do občine, da bi tako rešili vrhovi svoje lastno kožo.

Nas tudi romanja niso motila, ker smo poznali položaj, ker smo računali s treznostjo mož po občinah. Ta treznost se je skoraj v vseh občinah tudi uveljavila in ravno to daje možem na vaseh in občinah najboljše spričevalo politične zrelosti.

Da pa si „Vestnik“ pri nas v demokratičnih razmerah lasti pravico enemu ali drugemu predpisovati s kom ali kaj bo govoril, to pa tako zelo smrdi po diktaturi in policijskem aparatu, da prikrivanje le ni več mogoče.

Naše stališče v vseh narodnostnih in tudi v vseh nazornih vprašanjih je bilo vsak čas tako v privatnem občevarju kakor tudi pri oblasteh jasno in enomno, da je katerokoli zavijanje le „gotovim“ ljudem možno. Mi se ne skrivamo ne v „naprednih“ in ne v „nenaprednih množicah“, da bi zakrili svojo lastno onemoglost, smo moške dovolj, da jasno povemo, kje stojimo in kaj hočemo. Smo katoličani in Slovenci in na tem tudi vsa zlonamerna podtikavanja ne bodo nič spremenila.

Nas tudi ne moti divji volilni boj med obema vladnima strankama. Tej volilni sliki smo bili že ponovno priča in priča smo bili tudi vsa leta in smo vsak dan, da obe stranki sedita pri isti vladni mizi in navadno soglasno odločata o vseh gospodarskih bremenih in še bolj soglasno, kadar je treba odločiti proti Slovincem. Dobro vemo, da so volilni govori tu ali tam zelo zmerni v narodnostnem pogledu, da nam celo priznavajo pravice v besedi, za katere se sami upravičeno borijo za svoje rojake v Južnem Tirolu. Če bi tem lepim besedam sledila tudi dejanja, potem smo mi prvi, ki bi dali tisti stranki polno zaupanje. Dokler pa tega ni, moramo sami storiti vse, da bomo v občinskih hišah tudi primerno zastopani.

Dne 14. marca 1954, na dan občinskih vo-

Nemčija se bo oborožila

Po berlinski konferenci se je sestal parlament v Bonnu, da presodi nastali politični položaj in napravi potrebne sklepe.

Kanceler Adenauer je v svojem govoru poudaril, da je združitev in povezava zapadne Evrope v Evropski obrambni zvezi velika naloga, da napne vse sile in tako zabrani, da bi postala vsa Nemčija komunistična. Zapadna Nemčija bo z besedami in dejanji dokazala, da Nemci ne bodo nikdar pristali na to, da bi bila Nemčija razklana na dva dela.

Berlinska konferenca je pokazala, da se nemško vprašanje zase ne da rešiti. Radi tega pozdravlja Nemčija vse korake, ki bi doprinesli k temu, da bi politična napetost na svetu ponehala, če bi ta vprašanja zadevala tudi vprašanja v drugih delih sveta. S posebnim zadovoljstvom je kanceler Adenauer

naglasil solidarnost zapadnih treh velesil na berlinski konferenci.

V zvezi s tem zasedanjem parlamenta so pretresali tudi ustavna vprašanja, ki bi bila podlaga za zopetno oborožitev Nemčije.

Zastopnik opozicije v nemškem parlamentu, vodja socialistične stranke Erich Ollenhauer se je odločno zavzel proti zopetni oborožitvi in zastopal mnenje, da bo ta korak še bolj razdvojil obe Nemčiji in tako še za dalj časa preprečil njuno združitev. Nemški socialisti so tudi proti temu, da bi se Zapadna Nemčija povezala v Evropski obrambni zvezi.

Socialisti vseh zapadnih držav pa so zagovorniki te Evropske obrambne zveze, to je potrdilo tudi zasedanje Socialistične internacionale v Brüsslu, dne 27. in 28. februarja 1954.

Na bližnjem Vzhodu vre

Bliskoma se je menjavala politična slika v zadnjih dneh v Egiptu. Nagib je bil za 48 ur odstavljen in se je potem vrnil kot državni predsednik, ne da bi tekli potoki krvi, ker je pač svet revolucije uvidel in dogradil, da ne bi bil kos novim političnim težavam. Takoj po vrnitvi in nekoč pomirjenju v Egiptu samem, se je državni predsednik Nagib odpeljal v sosedni Sudan. Tam bi morali otvoriti novo izvoljeni parlament po težkem volilnem boju. V tem volilnem boju sta si stali nasproti dve stranki s popolnoma drugimi pogledi na bodočnost Sudana. Pristaši priključitve Sudana k Egiptu, so v severnem delu, ki meji neposredno na Egipt dobili večino, v južnem delu dežele pa je zmaga z močno večino stranka, ki je proti priključitvi. Tako je to-

rej tudi v resnici prišel ob nameravani otvoritvi novega parlamenta do izraza ta razdor v državi sami in je izbruhnila ob prihodu egiptovskega državnega predsednika revolucija, ki je zahtevala na stotine mrtvih in ranjenih. Pri tem divjem razpoloženju se ne bilo mogoče pričeti z delom novega parlamenta in so morali otvoritev parlamenta odložiti.

Tudi v Siriji so izvedli državni udar, s katerim pa so Angleži nekam bolj zadovoljni kakor z dogodki v Egiptu. Ta sirski udar pa je zopet zbudil veliko nejevoljo v izraelski državi. Vse to kaže, da na bližnjem Vzhodu ves politični položaj nikakor ni stanovit in, da je pričakovati še nadaljnega razvoja.

Ministrski svet na Dunaju

Minulo sredo je na seji ministrskega sveta na Dunaju zunanji minister inž. Figl poročal o končanih gospodarskih pogajanjih z Zapadno Nemčijo.

Nadalje je ministrski svet sklenil, da ukine vizume za potovanja v Avstrijo za Dansko, Irsko, Zapadno Nemčijo, Norveško, Švedsko in Turčijo. S tem odpadejo vizumi za vse države, ki so združene v Evropski zve-

zi za gospodarsko sodelovanje.

Ministrski svet se je posvetoval tudi o trenutno najbolj perečem gospodarskem vprašanju in sicer o ceni papirju. Poseben odbor ministrov se bo o tem vprašanju pod predstvom kancelerja Raaba še posvetoval in notranji minister Helmer je postavil tudi predlog, da bi pri papirju zopet uvedli predpisane cene.

Diktirati hočejo eni in drugi

Značilen primer za notranje boje okoli občinskih volitev je bil v Škocijanu. Na zadnji obč. seji je dosedanji župan g. Serajnik, pd. Ruš v Samožni vasi, podal izjavo, ki sicer ni bila imensko naperjena na njegove somišljenike pri ÖVP, pač pa tako jasno povedana, da so vsi navzoči vedeli in videli, kam je namenjena. Povedal je pri tem, da noče igrati strankinega hlapca, marveč je bilo od vsega početka njegovo uradovanje nepristransko in namenjeno vsem občanom in ne samo eni stranki. To zadržanje g. župana je bilo tudi vzrok, da so ga domači nestrpneži požagali in ga niso več hoteli postaviti na kandidatsko listo.

Takoj nato je okrajno vodstvo ÖVP posleglo vmes in postavilo Serajnika zopet za prvega kandidata.

Podoben slučaj se je zgodil v Beli pri Železni Kapli, kjer so socialisti požagali dosedanjega župana in ga niso več stavili na kandidatsko listo, ker je bilo tudi njegovo

litev pa bomo vsi storili svojo dolžnost, da pridejo v občinske hiše domačini, ki poznajo potrebe in bolečine domačega ljudstva in bodo znali te potrebe tudi zastopati v dobro nas vseh, v dobro občin samih.

uradovanje nepristransko in tako torej ni služilo namenom in potrebam stranke.

Kot značilen slučaj bi navedli še sklep slovenskih frontovcev, ki so prvotno hoteli na volitve skupno s socialisti in je zdravo ljudstvo na podeželju odločilo drugače. Ko je ta odločitev padla, pa so rajžali od občine do občine tudi v poznih večernih urah, da bi tako premotili ljudi, ki so o domačih razmerah razsojali po zdravi pameti.

Vsem tem poskusom vplivanja na zdravo ljudsko razsodnost pa bomo odgovorili s svojo glasovnico, katero bomo dali 14. marca domačinom na slovenskih listah.

CENE GOVEJE ŽIVINE IN PRASIČEV

Na dunajskem glavnem živinskem sejmu, 22. februarja t. l. so bile sledeče cene.

Goveja živina: voli 6.20 do 9.50 (največ 9.80), biki 7.70 do 9.40 (največ 9.80), krave 6.50 do 8.— (največ 8.20), telički 7.50 do 9.50 (največ 10.—), živina, uporabna predvsem za klobase (n. pr. stare krave) 5.— do 6.50 šilingov za kilogram žive teže.

Prasiči: najvišja dosežena cena 13.80 do 14.—, prvovrstni 13.— do 13.80, drugovrstni 12.40 do 13.—, tretjevrstni 12.— do 12.30, plemenske svinje 11.— do 12.20, rezani merski 10.50 do 11.30 šil. za kg žive teže.

KRATKE VESTI

V enem pa je „Slovenski vestnik“ dosleden. Ob nedeljah se pričnejo slovenske oddaje v celovškem radiu ob 7.20. Le na ta način je mogoče zamolčati duhovni nagovor, ki je že ob 7.15. Nam ni povsem jasno, gre li govornik ali pa vsebina tovarišem okoli „Vestnika“ tako zelo na živce.

Škocijanski rojak, trikratni doktor, Janez Ude je praznoval 28. februarja svojo osemdesetletnico. Do leta 1939 je poučeval na graški univerzi, dokler ga niso nacisti pregnali iz Gradca.

Avstrijska produkcija cementa je znašala leta 1937 429.540 ton, leta 1952 pa že 1 milijon in 374 tisoč ton in lani je ta produkcija narasla na 1 milijon in 460 tisoč ton.

Izvoz avstrijske živine znaša tedensko kakih 1000 komadov v vrednosti treh do štirih milijonov šilingov. Največ te pitane živine gre v Italijo, deloma pa tudi v Grčijo in na otok Malta v Sredozemskem morju.

Minuli teden so v Parizu vrgli na trg 3 tone ruskega zlata in sicer za nakup švicarskih frankov.

Danska kraljica se mudi na obisku v Veliki Britaniji.

Na Norveškem so odkrili veliko špijonožno centralo, ki je delala v službi Sovjetske zveze in v katero je bil zamotan tudi ataše ruskega poslanstva v Oslu.

Italijanski senat je izglasoval za novo vladno pod vodstvom bivšega notranjega ministra Scelba zaupnico in sicer 123 proti 110.

V Braziliji je poskusila francoska skupina naskočiti gorski vrh Aconcagua. Vsi člani skupine so s hudimi ozeblinami prišli nazaj na izhodišče.

Avstrijska nafta, ki je izhodišče petroleja in bencina v Nižji Avstriji, je sporna točka v vprašanju avstrijske državne pogodbe. Listi poročajo, da so v času od 1932 do 1953 proizvajali 18 milijonov ton nafte. Listi trdijo, da so Rusi od leta 1945 do 1953 sami producirali na teh avstrijskih petrolejskih poljih 12 milijonov nafte. Ta množina bi pomenila nad 9 milijard šilingov. Strokovnjaki celo trdijo, da so avstrijski petrolejski vrelci že prekoračili višek svoje zmogljivosti in da bodo 1972 usahnil.

Francija je izvozila v Rusijo leta 1952 za 2.26 milijarde frankov, v lanskem letu pa za 5.6 milijard frankov. Letos pa naj bi francoski izvoz v Rusijo znašal 12 milijard frankov.

Tudi trgovski odnosi med Rusijo in Kanado se izboljšujejo. Rusija je predvsem zainteresirana na ladjah in tkaninah in bo poslala posebne strokovnjake, ki bodo sklenili tozadevne pogodbe.

Tudi Italija bo poglobila trgovske odnose z Rusijo. Tako namerava Italija kupiti v Rusiji 350.000 ton petroleja.

Italija bo kupila 250.000 ton sladkorja v Kubi. Polovica blaga bo plačana v dolarjih in polovica pa v italijanskem blagu.

Med Italijo in Grčijo se gospodarski stiki ojačujejo. Večje število gospodarskih strokovnjakov je sedaj v Grčiji, da proučijo vse možnosti gospodarskega sodelovanja.

Dosedanji avstrijski poslanik v USA Max Löwenthal Chlumetzky se je poslovil pri prezidentu Eisenhowerju in na njegovo mesto je stopil bivši zunanji minister dr. Karl Gruber.

Zgornje avstrijski kmetje se ne morejo znebiti svoje pšenice. Lanska letina je bila radi velike mokrote velika po množini, vendar slaba po kakovosti. V Linzu imajo nad 10.000 ton v zadržanih skladiščih, kmetje sami imajo še enako množino tega žita doma.

Izvoz avstrijskega lesa v prednjo Azijo je tekom zadnjih dveh mesecev nekoliko nazadoval, ker računajo azijske države s tem, da bodo po vsej verjetnosti les v Rusiji ceneje dobile.

Avstrija je po rimski pogodbi iz leta 1952 z letošnjim letom zopet pričela obrestovati posojila iz predvojne časa.

Politični teden

Po svetu ...

Potem ko so štirje berlinski sodniki sklenili, da bodo razpravo o Evropi odložili za nedoločen čas, ostane torej na naši „stari“ celine vse pri starem. Zato pa je drugod po svetu vedno kaj novega in na vesoljnem političnem odru je vedno zanimivo: ista igra se nadaljuje ob drugačni sceneriji in z drugimi igralci, kot da bi nevidni režiserji v ozadju na nitkah vodili svoje lutke. Ta teden smo imeli Egipt na vrsti.

Revolucija v „Revolucijskem svetu“ je pobrala državnega predsednika generala Nagiba in protirevolucija ga je spet postavila na prejšnje mesto.

Nemajhno senzacijo so prinesla preteklo soboto poročila, da je odstavljen general Nagib — „močni“ kakor so ga imenovali, mladi politik, ki je pred letom in pol izgnal kralja Faruka iz dežele, izvedel vrsto socialnih reform in si pridobil veliko priljubljenost med egiptovskim narodom. Kratko poročilo o tem dogodku je javljalo, da je po seji Revolučijskega sveta Nagib podal ostavko na svoj položaj. Njegovo mesto je prevzel general Abdel Nasser.

Nagiba so zaprli v njegovo vilo in ga zastražili, na ulice poslali tanke in zasedli javna poslopja, radio je svaril pred demonstracijami in obtoževal Nagiba.

Se večjo senzacijo pa je prineslo čez nekaj ur poročilo, da so isti Nagiba poklicali spet nazaj in da sta se z Nasserjem sporazumela „v interesu enotnosti dežele“, da bo Nagib državni, Nasser pa ministrski predsednik.

V osvežitve spomina in osvetlitev ozadja teh dogodkov:

Proti nepričakovanemu kralju Faruku so predvsem mlajši oficirji napravili zaroto: izgnali so ga iz dežele in združeni v „Revolucijskem svetu“, ki je pol javna, pol tajna organizacija in praktični gospodar v državi, izdelali novo ustavo in pričeli izvajati obsežne upravne in gospodarske reforme. Revolučijski svet je imenoval vlado, visoke uradnike itd. Mladi oficirji-zarotniki so šli na delo s trdno voljo, državi pomagati iz zaostalosti, ji dati značaj popolne suverenosti in jo gospodarsko dvigniti. Dve gonilni sili sta bili pri tem merodajni: nacionalna in socialno-gospodarska. Prisotnost angleških čet ob suškem prekoku, ki teče po egiptovskem ozemlju, je žalila nacionalna čustva in oficirji so sklenili temu napraviti konec. Nemorne socialne razmere, v katerih živi milijone Egiptovčanov so bile v kričnem nasprotju z razkošnim življenjem nekaj desetisočev s Farukom na čelu. Tudi temu so hoteli napraviti konec.

Sedanji dogodki pa so pokazali, da sta v Revolučijskem svetu dve struji, ki ju vodi ta Nagib — Nasser. Prvi se zavzema v prvi vrsti za notranjo obnovo države in skuša brzdati nacionalistične izpade proti Angležem in raje dobiti gospodarsko pomoč od Zapada. Nasser pa je eden izmed voditeljev „Moslemske bratovščine“, ki je znana po svojem sovraštvu do vsega evropskega. Ker je ta organizacija že v prvih mesecih po Nagibovem prihodu pričela rovariti proti njemu, jo je razgnal. Nasser pa je takrat molčal in čakal na svoj dan. Ta je preteklo soboto prišel, bil pa je res samo en dan. Po njegovem „puču“ se je pokazalo, da je tudi večina armade na Nagibovi strani in visoki oficirji, ki so oklevajoč pristali na Nagibov padec so se premislili in Nasserja in pristaje na ponovni seji pustili na cedilu, ker je že vse kazalo, da bo prišlo do državljanske vojne. V „interesu enotnosti dežele“ je Nasser popustil, prevzel Nagibu podrejeno mesto vladnega predsednika, — toda bitko je zaenkrat izgubil. Vprašanje časa je, kako dolgo bosta oba moža mogla skupaj vladati. Če je Nagib pravilno povedal, da so ob revoluciji take stvari neizbežne, je s tem tudi priznal, da je notranje-politični položaj v Egiptu zelo težak. Nasser pa s svojim dejanjem Egiptu gotovo ni koristil, saj so se iz Londona kot gobe po dežju pojavile izjave, da v tem ozračju z Egiptom ni mogoče voditi razgovorov o Suez.

Komentarji o zadnjih dogodkih v Egiptu so po svetovnem tisku različni. Ameriški glasovi trdijo, da bi se Sovjetska zveza veselila, če bi Nasserjev podvig uspel, ker bi njegova politika privedla do konflikta z Angleži in do težkih notranjih sporov. Obenem opozarjajo na sklenitve pogodbe med Turčijo in Pakistanom, dvema najmočnejšima državama arabskega sveta. Turčija je namreč v Atlantski zvezi, Pakistan dobiva

pa veliko gospodarsko pomoč Amerike. Gre za nekakšen varnostni vojaški sistem, katerega grade Amerikanci v južni Aziji in kateremu se v prihodnjih tednih utegne priključiti tudi Irak.

Se ena revolucija je bila ta teden v arabskem svetu: v Siriji. Tudi tam se generali tepejo za oblast, vendar ne bo v kaki zvezi z egiptovskimi dogodki.

Se kratko iz Evrope: Zapadna Nemčija je pripravljen na oborožitev.

Bonnski parlament je s potrebo dvetretjinsko večino izglasoval spremembo ustave. Po novih členih pripade državi izključna in suverena pravica odločevati v zadevah zunanje-političnih odnosov, varnosti države, njene obrambe in uvedbe obvezne vojaške dolžnosti od 18. leta naprej. Socialisti-

čna opozicija je glasovala proti, ker meni, da bi zapadno-nemška armada v sklopu evropske obrambne pogodbe samo še bolj onemogočila združitev z Vzhodno Nemčijo, medtem ko je kancler Adenauer prepričan, da bi oborožitev bila korak naprej k združitvi.

Zmotno pa bi bilo mišljenje, da bodo Nemci s tem že kaj kmalu pod orožjem. Določila evropske obrambne pogodbe zahtevajo namreč privolitev parlamentov vseh držav članic. Tukaj so pa še Francozi in dokler ti ne pristanejo na nemško oborožitev v določenem obsegu, se bo ta zavlekla. Rezultat berlinske konference pa je pokazal, da med štirimi velikimi glede Nemčije ni hudih nesoglasij.

... in pri nas v Avstriji

Kakor je bilo pričakovati, je rezultat berlinske konference odjeknil tudi v dunaj-

„Economist“ o rezultatu berlinske konference

O rezultatih berlinske konference piše londonski „Economist“ sledeče:

„Nauk za Zahod je lahko zdrav, če je jasno izražen in če ga odločno upoštevamo. Ta nauk je, da Sovjeti nimajo stvarne potrebe ponujati koncesij v Evropi, dokler se Zahod priča o načrtih za povezovanje Zahodne Nemčije z njenimi sosedi in z Atlantsko zvezo. Nikoli ne bodo napravili napake Zahoda, da bi objavili ceno poprej, preden se bo pričelo barantanje. Od zahodnih sil ne bodo sprejeli takih poroštev za svojo varnost, po katerih bi ostale ameriške oborožene sile in oporišča na evropski celine in okrog nje. Sovjeti nočejo opustiti svojih prednih oporišč v Vzhodni Nemčiji in Avstriji. Oni vztrajajo pri taki združitvi Nemčije, ki bi omogočila volitve šele po imenovanju začasne vlade, kateri bi bila vsiljena mirovna pogodba in bi morala sprejeti volilni zakon ki bi komunistom vnaprej zjamčil zmago pri volitvah.

Ta dejstva bi lahko imela globok vpliv v Franciji, če bi jih jasno in vztrajno pojasnili. Mnogi Francozi so upali, da jim bodo sovjetske koncesije v Nemčiji prihranile res mučno odločitev o Evropski obrambni skupnosti. Grenko so razočarani in Bidault se lahko vrača v svojo domovino kot dober prerok. Še bolj jih je razočaralo pomanjkanje vsakega namiga o novi poti do miru v Indokini. Ravno tako je za mnoge Nemce rezultat konference udarec, če ne presenečenje. Na vsakega Nemca, ki je podpiral Adenauerjevo politiko, da se mora Nemčija najprej strniti z Zahodom, in se šele za tem združiti, je prišel drugi Nemec, ki je upal, da se bodo dogodki kako drugače zasukali. Molotov je napravil veliko uslugo, ko je pokazal, da so nevzdržni argumenti onih socialnih demokratov, ki so trdili, da je Adenauerjeva predanost Evropski obrambni skupnosti ovira za nemško združitev. Sovjeti namreč niso odklonili le Ev-

ropske obrambne skupnosti, temveč ravno tako tudi svobodne volitve. Tudi tukaj je prevelika sovjetska nestrpnost koristila Zahodu.

Rezultati berlinske konference ne nudijo niti najmanjšega upanja ljudem za železno zaveso, med katerimi je 15 milijonov Nemcev. Če je lahko kaj napravila za urditev Zahodne Evrope, ni mogla ničesar storiti za osvoboditev Vzhodne Nemčije. Izvršeno dejstvo komunističnega vojaškega in gospodarskega bloka v Vzhodni Evropi ostane tako, kakršno je bilo v zadnjih petih letih. In Molotov je pojasnil v Berlinu, da niti umaknitev ameriških in britanskih oboroženih sil iz Zahodne Nemčije in Avstrije na njihova domača oporišča ne bi imela za posledico umaknitev sovjetskih oboroženih sil za meje Sovjetske zveze. To je morda edino, zadnje miroljubno sredstvo, s katerim bi se lahko sploh dosegla nemška združitev, avstrijska neodvisnost in svoboda za Vzhodno Evropo. Toda to bi utegnilo postati mogoče komaj po letih stalnih naporov, ko bi se Zahodna Evropa v okviru Atlantske zveze dovolj okrepila, da bi lahko živela v neodvisnosti in varnosti.

Vztrajati pri trditvi, da je pot do sporazuma kratka, bi pomenilo gledati na sovjetsko politiko z olepševalnimi očali. Združene države, Britanija in Francija morajo prepričati Kremelj, da morejo in da hočejo organizirati varnost v Srednji Evropi in da imajo načrt, katerega bodo izvedli. O tem ga bodo lahko prepričale le, če bodo imele dolgoročen načrt in mu bodo popolnoma odkrito povedale svoje hotenje. Toda to pomeni, da se Francija mora sporazumeti z nemško zvezno republiko ter da morata Amerika in Britanija v polni meri tvegati ponovno oborožitev. Šele tedaj bo morda Molotov nekega dne imel povedati nekaj novega.”

Washington o Trstu

Diplomatski informatorji so izjavili, da ni prišlo do nikake spremembe glede izjave Združenih držav in Velike Britanije z dne 8. oktobra, da bodo umaknile svoje zasedbene čete iz cone A Svobodnega tržaškega ozemlja in prenesle upravno oblast nad cono A na Italijo.

V istih diplomatskih krogih so izjavili, da Združene države in Velika Britanija niso odstopile od svojega sklepa, ki je izražen v izjavi z dne 8. oktobra, temveč so se le vzdržale njegove izvedbe.

Ti uradni krogi upajo, da bo dosežena med Jugoslavijo in Italijo sporazumna rešitev tržaškega vprašanja. V tej zvezi so izjavili, da je potrebno med Jugoslavijo in Italijo tesnejše sodelovanje za obrambo južnovzhodne Evrope.

Ti diplomatski krogi so opozorili na dejstvo, da je v zadnjih mesecih vzdušje mnogo mirnejše. V tem času ni bilo kakih krepkih in nasilnih izjav. Opozorili so tudi na to, da sta Italija in Jugoslavija umaknili čete z mej.

Vprašanje, če moreta Italija in Jugoslavija doseči sporazum, preden bodo Združene države in Velika Britanija umaknile svoje čete, pa ostane še vedno brez odgovora. Vendar so uradni krogi pripomnili, da se je medsebojno napadanje poleglo; tako Italija kakor Francija sta bili v zadnjih mesecih brez vlade in to je zavleklo prizadevanje za dosego rešitve.

Izjava z dne 8. oktobra je naznanila, da Združene države in Velika Britanija niso pripravljene še dalje nositi odgovornosti za upravljanje cone A. Ti dve vladi sta zato sklenili napraviti konec zavezniški vojaški upravi in umakniti svoje čete ter upoštevajoč pretežni italijanski značaj cone A, izročiti upravo te cone italijanski vladi. Nobeden teh korakov pa še ni bil dejansko izveden po izjavi z dne 8. oktobra.

VOJASKA MOČ SOVJETSKE ZVEZE IN DRUGIH KOMUNISTIČNIH DRŽAV

Britanski laburistični poslanec Emrys Hyghes je vprašal v spodnji zbornici, kakšne so približno oborožene sile Sovjetske zveze in drugih komunističnih držav. Parlamentarni tajnik ministrstva za obrambo Nigel Birch mu je odgovoril, da se je od leta 1951 skupna oborožena sila Sovjetske zveze povečala za 150.000 mož, tako da znaša zdaj 4 milijone 750 tisoč mož. Vojske vzhodnoevropskih podložniških držav pa so v istem razdobju narasle skupno za približno 120.000 mož in znašajo milijon 190 tisoč mož. Povečanje sovjetske vojaške sile je pripisati v glavnem okrepitvi sovjetske mornarice. Kitajska razpolaga z vojsko, ki šteje nad 4 milijone mož, poleg tega pa ima še 6 do 10 milijonov milice.

skem parlamentu. Vse tri stranke OeVP, SPOe in VdU, so izrazile svoje razočaranje nad odklonitvijo državne pogodbe za Avstrijo. Komunisti so v parlamentu napadli vlado, češ da je ta odklonila ruske predloge, ki so bili predpogoj državne pogodbe. Zastopnik komunistov pa je v parlamentu govoril prazni dvorani, ker so vsi drugi poslanci zapustili posvetovalnico.

Avstrijsko časopisje prinaša v zadnjem tednu tudi ostre očitke na račun zapadnih velesil. Osnovna misel te časopisne borbe je v tem, da zastopniki zapadnih velesil sicer zelo vpljudno govorijo, vse obetajo, ko pa je treba staviti dokazov, tedaj oni sami ruskemu „njetu“ pristavljajo svoj lasten „ne“. Očitki gredo predvsem na dunajski kontrolni svet, ki dela avstrijski zakonodajni prav mnogo ovir. Kontrolni svet na Dunaju sestavljajo visoki komisarji vseh štirih velesil ali bolje rečeno poslaniki vseh štirih velesil, ki imajo po kontrolnem dogovoru iz leta 1946 posebne pravice ugovora proti avstrijskim postavam, katere sklene dunajski parlament.

Dejstvo pač je in ostane tudi znanost, da državne pogodbe ni, da ostane država tudi naprej zasedena po štirih velesilah. Sedaj bo po vsej verjetnosti vprašanje avstrijskih diplomatskih sposobnosti, da potom direktnih razgovorov dosežejo zmanjšanje števila vojaščin, ker bi tako bila Avstrija le nekako simbolično zasedena. V koliko se bo to posrečilo, je danes težko povedati. Upanje pa je upravičeno, ker se je tekom lanskega leta kanclerju Raabu posrečilo, da je v direktnih razgovorih z Rusi dosegal marsikatero olajšavo.

V avstrijski zunanji trgovini je s 1. marcem nastopil nov položaj, ker je Avstrija morala svojo zunanjo trgovino do 50 odstotkov sprostiti in bo morala to pot nadaljevati do 75 odstotkov 1. junija t. l. To pač pomeni, da bo prihajalo blago od zunaj in bo tako v naši domači industriji deloma nastala huda konkurenca. Saj se ta pojav deloma že kaže v številu brezposelnih, ki je koncem februarja dosegel svoj višek v številki 308.000. Te težave seve niso samo notranjepolitičnega značaja, marveč v veliki meri zunanje trgovske povezavosti. Štiri najst držav se je združilo v takozvani „Evropski plačilni uniji“, ki je imela od vsega početka nalogo, da pomaga pri izravnavanju trgovskih odnosov med državami. Dokler je bila avstrijska trgovska bilanca pasivna, to se pravi, dokler smo več uvozili kakor izvozili, je bila imenovana plačilna unija velika pomoč, sedaj pa ko več izvozimo kakor uvozimo, se je avstrijsko dobroimetje pri tej plačilni uniji nakopičilo na nad 100 milijonov dolarjev. Zapadna Nemčija ima celo dobroimetje v višini 482 milijonov dolarjev. Velika Britanija pa je ob istem času izkazovala pri tej plačilni uniji dolgove v znesku 552 milijonov dolarjev. Med državami, ki so v uniji povezane, so nastale razprtije, ker so upniki v skrbel, kako bodo prišli do svojega denarja. Za Avstrijo pomeni ta „zamrznjen“ denar veliko vsoto dveh in pol milijard šilingov, to je nad dve tretjini tega, kar bi morala plačati Rusiji kot vojno odškodnino.

V naši notranji politiki igra seve vprašanje zapolitve delavstva prvenstveno vlogo. Vreme se je nekoliko ublažilo in tako je bilo tudi mogoče začeti na stavbiščih. Dovoljenih je bila tako v državi kakor tudi v deželah in občinah vrsta velikih javnih zgradb. Denar je bil za to pripravljen in tako smemo računati, da bodo številke sredi marca že povedale, da je pričelo padati število brezposelnih. Očitki, ki ravno v tem vprašanju letijo iz leve na desno in narobe, pa niso resni, ker nosita pri naših vladnih razmerah oba tabora enako odgovornost za vse, kar se v državi odigrava.

Veliko nemira je prinesla zahteva zveze proizvajalcev papirja, ki zahteva, da se časnikarski papir podraži od 285.58 na 350.— šil. za 100 kg. V tej zvezi so združeni vsi proizvajalci papirja, tudi socialistične tovarne papirja Steyeremühl, ki tako hočejo diktirati in spraviti velik del gospodarstva iz ravnotežja. Vsa podjetja, ki izdajajo časopise in tudi vlada na Dunaju so zavzele proti tej nakani kartela odločno stališče. Podražitev papirja bi seve pomenila tudi podražitev listov.

V koroški politiki so seve občinske volitve na prvem mestu. Čez nekaj dni bodo volilci iz glasovnice v roki odločili in tako razlili svoje zaupanje in bo ta volilni boj končan. Mi računamo, da bodo domačini tako razsodni, da bodo dali zaupanje svojim domačinom, dobrim gospodarjem, ljudem, ki poznajo tudi soseda in so tako povezani v gospodarski skupnosti, katero imenujemo „občina“.

25-letnica lateranske pogodbe

(Od cerkvene države do vatikanskega mesta)

Ko so 20. septembra 1870 piemontske čete ob kričanju naščuvane ljudske množice vdrle v večno mesto Rim, je prišel konec za cerkveno državo. Papež Pij IX. se je uklonil premoči in tako je prenehala več sto let trajajoča cerkvena država. Nastala je nova italijanska država, ki je sicer dala svetemu očetu takozvano garancijsko postavbo in se zavezala, da mu plačuje letno rento v znesku 3.225.000 frankov. Na ta način bi postal papež podložnik italijanske države in bi mu to onemogočilo vladati svetovno Cerkev ter bi postal le upokojenec svetne oblasti, t. j. Italije. Samo po sebi umevno, da je papež Pij IX. to ponudbo odklonil, isto so storili vsi njegovi nasledniki, kakor Leon XIII., Benedikt XV. in Pij XI.

Papeštvo ni melo nobenih sredstev, da bi se osvobodilo tega položaja, preostala je le pot tihega molčanja kot protest, in prekinitev vsake vezi do nove italijanske države. To so potrdili in držali vsi nosilci tridelne krone tiare, od Leona XIII. do Pija XI. in so bili takozvani prostovoljni vatikanski jetniki. Leon XII. je nosil to trdoto celih 25 let. To je bila težka žrtev, katero so vzeli papeži z izvolitvijo na svoje breme. To stanje je trajalo docela 60 let ter končno pripeljalo do uspeha.

„Rimsko vprašanje“ je bilo tudi za italijanske državniške nerazveseljivo in neprijetno. Vsak poizkus rešitve so fanatični sovražniki Cerkve v parlamentu zavrnili. Zadevo je mogel rešiti le tak, ki je imel močno roko in se ni oziral na parlament in to je bil šef italijanske vlade Benito Mussolini.

Dne 7. februarja 1929 je kardinal, državni tajnik Gasparri uradno pri Vatikanu akreditiranemu diplomatskemu zboru sporočil, da je rimsko vprašanje le dokončno rešeno. 11. februar je bil tudi zgodovinski dan, ko sta pooblaščenca obeh krononosil-

teljev, kardinal Gasparri in Mussolini prišla v privatno rezidenco papežev v Lateran na Monte Celio in tam podpisala pogodbo ter tako zopet sklenila mir med državo Italijo in Cerkvijo. Pogodbi je bil priključen tudi konkordat, kateri urejuje razmerje katoličanov do države. Za ta podpis so uporabili dva zlata polnilnika z grbom Vatikana in italijanske kraljevske-savojske hiše, katera je dal narediti guverner rimskega mesta.

V trajni spomin na ta zgodovinski dogodek je dal Mussolini odstraniti več starih hiš in napravil krasno cesto iz mesta do Trga sv. Petra in tej cesti so dali ime „Cesta pomirjenja“ (Via reconciliazione). Najbolj važno je v lateranski pogodbi to, da prizna sv. stolici popolno samostojnost. Naslov novi cerkveni državi je „Stato della Città del Vaticano“ (Država mesta Vatikana).

Tukaj je rimski papež z vso upravo priznan kot suvereni vladar. Vatikansko mesto kot država obsega 44 ha površine in je med vsemi državami na svetu najmanjša.

Papež ni zahteval večjega ozemlja zato, ker je s tem hotel zblizanje omogočiti ter dokazati, da papežem ni za zemeljsko, posvetno čast ali za moč, temveč le za to, da je popolnoma neodvisen od katerekoli posvetne oblasti.

Papež Pij XI. je takoj po sklenitvi pogodbe nastopil kot samostojni vladar in z balkona cerkve Sv. Petra podelil svoj apostolski blagoslov „Urbi et orbi“ to je mestu Rimu in vsemu svetu.

Papež kot državni poglavar sicer nima nobenih tankov, bombnikov, atomskih bomb in armad, toda je največja moralna sila na svetu in stoji danes trdnje kot kdajkoli na skali, katere tudi peklenška moč ne more nikoli porušiti. L. E.

Drago Petkovšek:

Radijske pravljice

V Trstu je Drago Petkovšek, ki sodeluje pri slov. oddajah v tržaškem radiu, izdal lepo knjigo: „Radijske pravljice“. Knjiga pomeni obogatitev mladinske književnosti in veliko kulturno dobroto našim najmlajšim. Prinaša štiri igrice, za dve je porabil snov iz narodne pesmi.

„Sv. Miklavž v radiu“ nas prestavi v nebeški dvor k sv. Petru, kjer se Kerubinček, Serafinček in Kodrolašček pripravljajo, da s sv. Miklavžem odletijo na zemljo. Pa tudi črni Rogatec se sv. Petru zmuzne skozi vrata, da skupaj z onimi na raketi prileti med nas.

„Lepa Vida“. Narodna pesem poje o lepi deklici, ki je ob morju prala bratove ple-

ničke, pa jo zamorec zvabi k sebi v čoln in jo odpelje v špansko deželo na kraljevi dvor. Prišel pa je tja princ iz sedme dežele snubit najlepšo deklico in ker mu je služabnica Vida bolj ugajala kot kraljična, jo ta iz maščevanja obdolži tatvine in jo naredi za najslabšo dekle. Razočarana je, vsa nesrečna hrepeni po domu, kliče očeta in le lastavički razodene svoje gorje. Slednjič res pride oče ponjo in jo odpelje v čolnu. Zaloti pa ju strašen morski vihar in bi se oba potopila, če bi ju ne rešila ladja, na kateri se je vozil princ Sedme dežele. Ta jo vzame za ženo in Vida postane kraljica Sedmega kraljestva.

„Sirota Jerica“ je prav tako prirejena po

se odpirajo in zapirajo. K Cimburovim v hišo se vračata Jan in Francek, z njima gre tudi mati, gospodar pa še sam za hip počaka zunaj pod širnim nebom. Znova povzdigne oči k nebu, k migatajočim zvezdam, spet prislunne šumenju dreves in žuborenju reke, posluša tudi dihanje živine, ki prihaja iz hleva k njemu. Del vsega tega se čuti Cimbura. Spet mu je jasno, da življenje vse zajema, od zlatih zvezd pa do črne zemlje, in da je vse to za človeka ustvarjeno, človek sam pa za Boga.

Vsega se polasča, si osvaja ta čudoviti večer, raznežena duša poželjivo vsrkava njegove vtise, se z njimi opaja in šepeta, nebesa prepovedujejo o slavi božji. — Končno se pa tudi on napoti s hvaležno molitvijo na ustnih k počitku.

Tako je mineval pri Cimburovih dan za dnem, večer za večerom, drug drugemu podoben kakor jajce jajcu. Železnico so naglo končavali — po Otavi so splavljali pragove in brzojavne drogove, iz kamnoloma ob železnici so že z vagoni dovažali droben prod in skupine delavcev so ga s hrupom zabijale pod tračnice.

Govorilo se je že o začetku vožnje, o prvem slavnostnem vlaku, toda preden je stekel, se je zaslísal z Dunaja hrušč, povsem drugačen kot doslej. Tam se je končala svetovna razstava, o kateri se je tudi na Češkem govorilo kot o devetem čudu sveta. Toda na nezdravih temeljih in z nenaravno naglo povzročen razcvet industrije se je zrušil z velikim trščem najprej na Dunaju, s svojim nenavadnim in strmoglavnim padcem je zadel tudi Čehe. Po vsem cesarstvu je bilo slišati in čutiti dunajski „krah“, potem pa je zavladala grozna tišina naokrog. V razvalinah je bilo pokopanih mnogo

narodni pesmi. Je ganljiva zgodba sirote, ki ji je kmalu umrla mati. Mačeha pa z njo tako kruto ravna, da si Jerica želi smrti, želi v materin grob. Edino bratce Peter je dober do nje. Mačeha se je hoče znebiti tako, da ji skrije kravo in jo mora Jerica tako dolgo iskati, da obupa in gre po tolažbo na materin grob. Tam je njeno telo zmrznilo, dušica pa je poletela k materi v nebo.

„Krojaček Junaček“ je bolj splošna znana povest o suhem revnem krojaču, ki je na en mah ubil sedem muh. Odpravi se po svetu in povsod oznanjuje svoje junaštvo, da jih je sedem naenkrat ubil, seveda ni povedal, koga. Z zvijačo je prekanil in odstranil dva strašna velikana, Bradača in Kosmača,

premotil carja in kot največji junak dobil carjevo hčerko za ženo.

Velika prednost teh pravljic je izredna nazornost in napetost. Radia niti treba ni. Že ob branju uživajo stari in mladi. Pravljice osebe jih s svojo naivnostjo in prisknostjo tako pritegnejo, da z njimi doživljajo veselje in žalost, strah, pogum in jezo. Ob teh pravljicah moramo vsi postati otroci. Saj je vendar najlepše iz te krute, brezsrčne realnosti se za nekaj ur potopiti v pravljčni otroški svet, v svet brezskrbnega veselja in lepote. —

Knjigo lahko kupite pri upravi „Našega tednika“. Stane 20.— šilingov.

CARINTHIA — LETNIK 143-1953, ZVEZEK 3 IN 4

V tem zvezku je g. dr. Franc Koschier napisal pokojnemu slovenskemu znanstveniku dr. Francetu Ramovšu jako lepe poslovljne besede in ga orisal kot moža, ki je steber v slovenistiki in neizbrisni steber slovenske univerze v Ljubljani.

Članek homo objavili v celoti.

K izkopavanjem na Magdalenski gori piše zopet prof. Egger obširno razpravo, v kateri kaže zanimive napredke v tem delu. Ta članek je tudi močno ilustriran in so zvezku dodane posebne karte izkopavanj in lege posameznih delov.

700-letnico velikovskega mesta opisuje dr. Wanner in poskuša dognati leto, v katerem je Velikovec postal mesto.

Jakob Obersteiner je posvetil svoj članek koroškemu zgodovinarju Jakobu Unreštu,

ki je bil župnik v Šmartnem nad Dholico. Kakor znano, je napisal Unrest „Avstrijsko“ in „Koroško kroniko“. V zadnji obširno opisuje takratno življenje v deželi, ko so leto za letom prihajali Turki, ko so se v deželi vršile kmečke vstaje in ko so deželo obiskale jate kobilic in vse uničile. Obersteiner hoče v svojem članku dokazati, da je smrtno leto Unresta 1499 ali 1500.

Dr. Gotbert Moro riše v svojem članku zgodovino najstarejšega koroškega kulturnega društva „Musikverein“, ki že 125 let služi v Celovcu izobrazbi v glasbi.

Ta zvezek vsebuje še vrsto drugih zanimivih člankov kot in drugih zgodovinarjev in znantsvenikov. Člani zgodovinskega društva dobijo publikacije „Carinthia“ brezplačno. Letna članarina znaša šil. 20.—.

Zlato se sveti

Že v starih časih je bilo zlato najbolj zaželjena kovina. Koliko poskusov so znanstveniki že tvegali, da bi iz drugih kovin producirali zlato. Vse zaman. Četudi je danes znanstveno dognano, da bi obstajala teoretična možnost za take pretvorbe materije, je vendar pri vsem tehničnem napredku ta pot do zlata neuporabna.

Prej ko slej bo torej vedno naravno zlato zaželeno. Leta 1931 je znašala svetovna produkcija zlata 685 ton. Od te množine je producirala južna afriška Unija 342 ton, potem so v presledku sledile še Kanada, USA, Avstralija in Rusija, ki je tedaj producirala le 31 ton zlata. Štiri leta pozneje pa je ruska produkcija že narasla na 156 ton in s tem je Rusija stopila na drugo mesto med svetovnimi proizvajalci zlata. Največja ruska najdišča zlata so v Uralu, ob reki Jenisej in v zapadni Sibiriji ter ob Bajkalskem jezeru.

Svetovna produkcija je vedno naraščala in tako je tudi Rusija leta 1943 imela letno okoli 300 ton zlata na razpolago. V skrajni vzhodni Sibiriji so našli nove množine te zlate rude.

Razumljivo je, da razpolaga Rusija sedaj s precejšnjo množino tega dragocenega blaga in ga spravlja tudi na svetovni trg. Velika Britanija je dobila okoli Božiča 70 ton zlata, v Franciji so vrgli nekaj tega blaga na trg in tako spravili ceno, katero je zlato imelo, na zelo pošečno ravnilo.

Zlato ne tehtajo na grame, marveč na unče. Eni unči odgovarja 31,1 grama. Cena eni unči znaša danes 35 dolarjev, to je 910 šilingov.

VLOGA AMERIŠKIH ŽENSK KOT POTROŠNIC

Ameriška zveza za domače gospodinjstvo je pred nedavnim v nekem poročilu izjavila, da ameriške žene v vlogi, ki jo igrajo kot potrošnice, v veliki meri vplivajo na trgovske posle. Skozi njihove roke gre več kot 90 odstotkov vseh družinskih dohodkov in njim gre velik del zasluge za visoki življenjski standard ameriškega ljudstva.

Bolje je z mladim praprot žeti kakor s starim cekine šteti.

več na mostu, ampak se shajali na preji v toplih sobah. Reka je zamrznila in nad zasneženo pokrajino so molela v zrak gošča, pusta drevesa.

Večer za večerom je odhajal Jan z doma. Vselej se je skrbno oblekel, skrtal obleko in si pred zrcalom počesal lase. Domov pa je prihajal bel in zaprašen. Pri Cimburovih so se muzali — toda rekli niso besede. Le Verunka, ki je bila že tudi nevesta, je bratu nagajala.

„Ali pada sneg?“ je nedolžno vprašala brata.

„Kaj še — mraz je, da škodle pokajo.“ je pošteno odgovoril Jan.

„Mislija sem, da pada sneg, ko si tako bel.“ ga je zbudila Verunka in oči so se ji hudomušno zabiskale. Jan je zardel ko kuhan rak in, ne da bi spregovoril, šel spat. Drugi dan pa se je spet napotil v mlin. Ni posedal več na kamnih pod milim nebom, ampak v družinski sobi z drugimi, in gledal Rozalko, kako si pridno šiva bala.

Mlevci so pripovedovali ali poslušali. Če je prišel v mlin kakšen premeten navihaneč, popotnik, se je soba čisto tresla od smeha, ali pa je bilo tako tiho, da si slišal, kako voda šumi pod kolesi. Vajenec je tekal nasipavat, detič pa je tu pa tam šel ven, da namaže gredelj, da spusti kolo ali napne vzmet. Iz korita je prinesel mlinarju pokazat moko. Včasih so kolo ustavili, opaz od strani in kamen pri luči klepal. Toda mladi Piksa je sedel naprej in gledal z nasmehom samo na Rozalko. Ko je spregovorila, je ves oživel. Na njeno željo je pripovedoval o vojski, o Italiji, kod vse je hodil in kaj je doživel.

(Dalje prihodnjič)

J. S. Baar — Al. Nemec:

ZEMLJA IN LJUDJE

Roman

(58. nadaljevanje)

Kje hodi ob tako lepem večeru Jan?

Pri Roučkovih pred mlinom sedi na mlinskih kamnih in ob njem sloni Rozalka.

Na večer je prišel vprašati, če so že zmleli pšenico, ki jo je pred tednom pripeljal. Ne, do sedaj še ne. Toda naj počaka in se usede, ko pride detič, bo povedal, kdaj jo bo nasipal, tako mu svetuje Rozalka in sede k njemu. Detič ne pride, da le ne bi, bo vsaj lahko jutri zvečer spet vprašal. In tako tu dan za dnem poseda mladi Piksa z lepo mlinarjevo hčerko. Mlevci prihajajo na večer v mlin in odhajajo ter se ozirajo na dvojico mladih smehljajo.

Smehlja se oče, smehlja se mamica, smehlja se tudi Cimbura s svojo ljubo ženo. Na vasi že vedo, zakaj Piksa in Rozalka ne pojeta več v zboru. Kakor v mestih ljubimec poseda v gledališču pri operi ali pri koncertu ob svoji nevesti, tako tukaj javno večer za večerom poseda Jan na kamnih ob Rozalki in oba srečna ter blažena poslušata ganljive koncerte lepih večerov.

V stolpu bije deset. Skozi večer hrumi vlak iz Ražic k Protivinu. Na griču pri cerkvi je nočni čuvaj nastavil velik bikovski rog in, komaj je v stolpu odbilo, je zatrobil „ure“ v tišino vlažne noči.

Pri gostilni so zalajali psi, ki so nepotrpežljivo pa zvesto čakali na svoje gospodarje. Zvezdice so zrajale in se kakor zlate čebulice usedle po nebesnem oboku okoli meseca. Na vasi so zadoneli koraki in glasovi. Luč v krčmi je ugasnila. Vrata ob ograjah

CELOVEC

Vsako nedeljo in praznik je v stari bogoslovni cerkvi v Priesterhausgasse nedeljska služba božja ob pol 9. uri.

NAROČNIKI V AMERIKI IN KANADI, POZOR!

Razveselili smo se ameriškega poročila, da je gospod direktor Anton Grdina pripravljen, da sprejema naročnino za naš list.

Naročnike v Ameriki in Kanadi naprošamo, da se te možnosti poslužujejo in pošiljajo znanprej naročnino na naslov:

Mr. Anton Grdina, North American Bank, 6131 St. Clair Ave., Cleveland 3, Ohio.

One rojake, ki zmorejo, pa naprošamo, da se pri naročnini spomnijo še našega tiskovnega sklada.

List stane celoletno 4 USA dolarje. Cena je zato tako visoka, ker je poština sila draga.

Naročniki doma! Tudi vas prosimo, da se poslužite položnic, katere smo januarja priložili listu. List stane mesečno tri šilinge, celoletno pa 36 šilingov. Kjer pa se oglašajo naš inkasant, pa prosimo, da plačate naročnino njemu.

Za Starčev spomenik so darovali:

Cigler Hanzej, Grebinj, 5.0 šil.; Miklin Milka, Vogrče, 20.— šil.; D. O. 242.— šil.; Ogris Andrej, Drabunaz, 5.— šil.; Učakar Franc, Kazaze, 15.— šil.

Za Limbarskega so darovali:

Neimenovani, 50.— šil.; Pristovnik Elizabeta, Sele, 5.— šil.; Neimenovani 12.— šil.; D. O. 242.— šil.; Neimenovana 12.— šil.; Fera Leonhard, Gonovec, 20.— šil.; Neimenovana, 50.— šil.

OPOZORILO

Opozorjamo tečajnice kuharskih tečajev v Ločah, Hodišah in na Radišah, da so slike na vpogled pri uredništvu „Našega tednika“, kjer si jih lahko naročijo. Isto velja za slike od pustne prireditve v Celovcu.

HOMEČ PRI PLIBERKU

Spored božjih služb pri Božjem grobu: Vsak petek se vršijo v postnem času romarski shodi. Začetek sv. maše ob 8. uri, ob 10. uri pridiga in nato peta sv. maša.

Na dan sv. Jožefa se prične sv. maša ob 9. uri, na velikonočni in binkoštni ponedeljek pa ob pol 10. uri.

Vsako leto so častilci Božjega groba radi prihajali k nam, da smo tako s skupnimi močmi olepšali božje službe. Upamo, da boste nas tudi letos pogostoma obiskali.

RUDA

Politična zborovanja se vrstijo, brezplačni filmi naj bi zborovalne dvorane napolnili. Vsaka stranka se trudi, da bi na občinskih volitvah dosegla velik uspeh.

Tudi mi Slovenci smo vložili svojo listo pod imenom Krščanska demokratična stranka, tudi mi hočemo pomagati, da se bo občina ozirala na obe narodnosti v občini, da se bodo otroci učili tudi slovenski jezik. To je bilo tudi dosedanje stališče našega zastopnika v občini. Vse, kar se je v občini pozitivnega naredilo, je bilo delo vsega občinskega odbora, ker so bili vsi občinski sklepi soglasni.

Na naši listi je tudi znanprej vodilni kandidat g. Štefan Marktl, ki je tudi član okrajne kmetijske zbornice.

Tako bomo tudi mi volilci dne 14. marca 1954 storili svojo dolžnost, da podpremo svojo domačo listo.

NONČA VAS

Letošnji pust smo kar dobro opravili. Kar se tiče porok, smo imeli letos samo eno v naši vasi, a ta je bila zlata. Bivši nadučitelj v Št. Jakobu v Rožu, ravnatelj v pokoju g. Valentin Paulič in njegova žena Marta, rojena Eberwein, sta si obljubila zvestobo za drugi del zakonskega življenja.

Pri slavnosti so vodili svete obrede domači prost, č. g. Trabesinger ob navzočnosti bivšega našega dekana E. Turnerja. Vsi gostje so bili prav dobre volje. Jubilantoma naše čestitke!

BISTRICA V PODJUNI

Liste so vloženi! Popolnoma edini so socialisti, ki so vložili svojo listo. Imajo sicer pri nas do sedaj premoč v občini. Opaža se pa, da dobivajo premoč oni, ki so nekdanji bili v NSDAP. Mlada generacija hoče korakati naprej, a ne vemo, če bo to dobro, ker je ja duh ostal tak, kakor je bil nekdanj v NSDAP!

Gospodarska stranka (OeVP in VDU) (Wirtschaftspartei) sta na zunaj edini, gre kot volilna skupnost v boj, listo pa so vložili šele čisto zadnji dan, ker pri kandidatih niso mogli doseči edinosti. Kmetje so brid-

Pri nas na Koroškem

ko občutili, da se jih poriva v stran, da naj bi dali samo glasove, drugače pa bi vladali rajši drugi. Radovedni smo, ko se bo lista objavila, kakšna bo.

Tretja skupina, ki tvori svojo volilno skupnost, je slovenska skupina. Gremo na volitve skupno, da pokažemo svoje interese za blagor občine in pa za blagostanje naših kmetov in delavcev. Zato se tudi imenuje naša volilna skupnost „Stranka kmetov in delavcev.“ Za vse hočemo skrbeti in vsi imajo v naših vrstah prostor in zaščito: kmetje, poljski delavci in pa tudi vsi drugi delavci, ki večinoma pri nas delajo na kmetih ali izvršujejo svojo obrt ali svoje rokodelstvo med kmeti. Stranka kmetov in delavcev ima za občinske moze take, ki jih vidite vsako nedeljo pri sveti maši, ki držijo svoje versko prepričanje visoko, ki so pripravljeni braniti vero in pa tudi naše slovenske interese, ki bodo nam stali ob strani in gledali, da bo občina čuvala blagor vseh. Če gledamo druge liste, kolikor je nam znano, imajo med seboj moze, ki jim je vera deseta briga, ki so druge vere ali pa so brez vsake verske izpovedi, torej brez Boga. Taki ljudje, ki ne poznajo nebene odgovornosti napram Bogu, ne bodo imeli prave odgovornosti napram svojim volilcem. Zato bomo volili vsi „Stranko kmetov in delavcev“, le tu so naše zadeve zaščitene. Kdor ve, kaj je dolžan Bogu, bo vedel tudi, kaj je dolžan volilcem po Kristusovi besedi: „Dajte Bogu, kar je božjega in cesarju, kar je cesarjevega.“

ZITARAVAS

Nepodpisanih dopisov ne moremo objaviti. Uredništvo mora vedeti, kdo piše, ker odgovarja za vsak dopis.

GALICIJA

Že v zadnji številki smo poročali o naših razmerah. Danes se vse puli za slovenske glasove, pa je rdeče ali rjavo. Če pa zahtevamo tudi kosček pravic, ki nam pripadajo, tedaj pa nas nočejo poznati.

Danes pa hočemo bralecem predložiti naše kandidate. Mi gremo na volitve pod stariim izkušenim imenom „Krščanska demokratična stranka“. Domačine, kmete in delavce imamo na svoji listi. Vsi jih poznate, da s svojim pridnim delom služijo kruh sebi in svojim družinam, da od svojega pridela redno dajejo tudi državi, kar je njihova in tako pomagajo vzdrževati občino.

Ko je bila naša občina še v slovenski upravi, tedaj smo pač bili tudi na občini doma. Tudi danes mora biti skrb nas domačinov, da bodo domačo občino upravljali domačini.

Na naši kandidatni listi so zastopani vsi deli občine. Nosilec liste je Rožar v Galiciji, Jožef Lužnik. Na listi so: Wolte Hanzej, pd. Rogar, mladi Kavh, Joško Urank.

Vsi se bomo za volitve potrudili, da pridejo v občinsko hišo moze, ki uživajo v občini splošno zaupanje.

ŠKOCJAN

Tudi mi se pripravljamo na volitve. Postalo je sedaj na političnem polju zelo živahno.

Po starem receptu smo se tudi tokrat odločili, da nas vodi v občini pd. Joger, Miha Kačnik iz Male vasi, ki ima mnogo življenjske izkušnje. Joger je tudi podpredsednik okrajne kmetijske zbornice v Velikovem. Na naši listi je nadalje Mohar iz Zamanja, Adolf Picej, Furvon iz Št. Vida, Škof Andrej. To so moze našega poznanja in tudi našega zaupanja. Domačini so, katerim smemo zaupati upravo domače občine. Tako se bomo tudi mi vsi potrudili, da gremo 14. marca 1954 na volišče in potrdimo to, kar bo v korist občine in tudi v korist nas samih.

DOBRILA VES

(V spomin Cundrovemu očetu)

Po dolgi bolezni je v začetku t. l. odšel v večnost blagi Cundrov oče v Kokju — Ignac Cunder v 76. letu starosti. Bil je zelo zgleđen družinski oče, globoko veren, dober so sed in zvest materini besedi, katere se ni nikdar sramoval. Naj bi naša mladina posnemala zgleda tega značajnega očeta in gospodarja.

Po kratki bolezni je nepričakovano umrla Furjanova mati v Bilovčah, Marija Cunder. Veliko je trpela v življenju, lepo pripravljena je odšla iz solzne doline. — Žalujemo naše sožalje.

V Lovankah sta stopila pred božji oltar in sprejela zakrament sv. zakona Janko Rutar in Milka Cimpaser. Milka je pridna cerkvena pevka, Janko pa skrben in spreten zidar. Obilo božjega blagoslova na življenjski poti!

SELE — ZG. KOT

Zagarjeva žena Barbara Plaznik, ki se je lani precej dobro vrnila iz umobolnice domov, je 12. februarja vsled razburjenja zaradi družinskih razmer zopet dobila hude živčne napade, da so jo morali z rešilnim avtom odpeljati nazaj v Celovec. Drugi dan pa ji je sledil v bolnico mož Primož, katerega je zadela delna kap. Tako sta ostala doma otroka, 13 letni Hanzej in 11 letna Hilda. Dobri ljudje so se sirot usmili: Hilda je dobila zavetje pri botri Žihrinji, Hanzeja pa je sprejela Hribernikova družina v Kropivni. Na župnikovo prošnjo je „Krščanska dobrodelnost“ iz Celovca poslala obema potrebno perilo in obleko. Pa tudi otroci obeh šol so iz sočutja priredili zbirko in iz svojih prihrankov zbrali zanj okoli 300.— šilingov za prvo pomoč. To je lepo spricevalo, da je med odraslimi in otroci še dosti usmiljenih src.

SELE

Župan z odborniki vodi gospodarstvo občine. V občinski odbor spadajo zato vestni, preudarni in sposobni moze. Naša krščanska demokratična stranka v svojem volilnem predlogu kandidira za odbornike in namestnike med drugimi sledeče: Šajdo naj zastopa Janez Roblek, p. d. Kacmun, ki je nosilec liste; Freibach pd. Kvadnik, Pušelj in Kuhlrov Andrej; Cerkev Čertov, Sp. Jug in Rutar; Sr. Kot Spod. Malejev Albin, Hribernik, Lukan; Zg. Kot Zg. Mlečnik in Zg. Žerjav. Ti moze in fantje uživajo splošno spoštovanje in bodo gotovo vestno sodelovali pri upravi občine. Zato naj naši volilci gotovo pridejo volit in oddajo glasovnico Krščanske demokratične stranke.

Demokratična fronta ni vložila svojega volilnega predloga. Njen dosednji odbornik Bradač je presedlal med socialiste. Kočani so uvideli, da je edino naša stranka zvesta krščanskim in slovenskim načelom in so odločeni, vrniti se spet v naše vrste in voliti naše kandidate. Tako je prav, saj je bil Kot prej vedno stebler slovenstva v Selah!

Močna je bila pri nas želja, da ne pustimo domačega miru motiti po občinskih volitvah. Splošna je bila želja, da bi se stranke pogodile in bi tako mogle po občinskem za-

Posebna ponudba

dokler traja zaloga - Po 1. februarju 1954
Rezalnica s pihalom za silo brez veržnega potezala šil. 2474.—
Rezalnica s pihalom za silo z veržnim potezalom šil. 2912.—
Moško kolo, kompletno, s sesalko zvončkom, lučko, in torbico z orodjem šil. 780.—

Johan Lomšek

ST. LIPS, Post EBERNDORF
Zastopnik za Rož: Matevž MIKLAVČIC,
GORINCICE pri Št. Jakobu v Rožu

konu volitve odpasti. Domači socialisti so bili z nami istega mnenja, dobili pa so od celovške centrale povelje, da je tak pot domačega miru (kvarna in tako so se razgovori, ki so bili v polnem teku in uspešni razbili).

Odločili smo, da gremo pod svojim lastnim imenom in smo prepustili drugim, da se uvrščajo v druge stranke. Pa le ne moremo pozabiti, kar nam je povedal celovski okrajni glavar dr. Pflegerl ob otvoritvi šole v Kotu, da je namreč Cerkev ovirala izobrazbo, ker predobro vemo, da so nam Cerkev in njeni slovenski predstavniki pomagali na vseh poljih in pomagali v našem izobraževanju in tudi gospodarskem solanju tedaj, ko je sola bruhala nam tuji duh.

Kakor smo šole v Kotu veselili, tako seve take šole, do katere smo imeli že desetletja pravico, ne smatramo za dar, marveč izvedbo tega, kar smo upravičeno predlagali in zahtevali.

Tudi naša kandidatna lista z Janezom Roblekom na čelu, nam daje garancijo, da bodo prišli v občino moze, ki se v polni meri zavedajo poverjene jim naloge.

BISTRICA V ROŽU

Kakor smo poročali že v zadnji številki lista, se bodo Slovenci v naši občini udeležili

Dobrolski igralci ponovijo v nedeljo, dne 7. marca igro GENOVEFA. Ves čisti dobiček je namenjen za nabavo zvonov.

Pričakujemo obilno udeležbo iz vse okolice. — Igrali bomo v prosvetnem domu v Dobrli vasi ob 3. uri popoldne.

samostojno občinskih volitev. Predpriprave so se vršile mirno in vestno. Naši zaupniki so jemali to delo zelo resno, tako tudi zaželeni uspeh gotovo ne bo izostal. Volitve se bodo udeležile v tej občini sledeče stranke: ÖVP in VDU pod imenom „Arbeitsgemeinschaft der Gemeinde Feistritz i. R.“, socialistična ter komunistična stranka; Slovenci pa bomo podprli listo domačinov, katerih lista je „Krščanska stranka“. Tej listi bomo dali 14. marca vsi z glasovnico svoje popolno zaupanje.

ST. JANŽ V ROŽU

Mladji šentjanski igralci so nam pripravili v nedeljo, dne 28. februarja ob pol treh popoldne pri Tišlerju vesel popoldan. Prihiti so na to veselo prireditev tudi Bistričani, Svečani in veliko drugih ljubiteljev slovenske pesmi in besede.

V pozdrav je zapel moški zbor nekaj pesmi. Mladini, ki je v burkah „Zakleta soba“ in „Doktor Vseznal“ pokazala mlade talente, se je izvrstno posrečilo spraviti vso do zadnjega prostora napolnjeno dvorano v smeh. Nekaterim so od smeha kar lile solze in otroci so kričali, ko je asistent dr. „Vseznal-a“ pometal policaja in svoje opeharjene bolnike na tla in povrh še poizkusil trdnost svojih čevljev na njihovih trebutih.

Po teh dveh igrah so nas dekleta, kras in ponos šentjanske fars, s slovenskim narodnim plesom in petjem tako presenetile, da se dvorana ni mogla pomiriti. Izvrstni narodni ples in vsem ljube in znane pesmi so gledalce tako navdušile, da ploskanja ni hotelo biti konec. Tako je na željo občinstva šentjanska krasota ob spremljanju harmonike še enkrat pokazala svoje talente v plesanju in pesmi. V tretji burki „Kofe in tobak“ so odrasli prav lušno prikazali značilno ljubiteljsko kave in prijatelja „fajf“.

Posebno priznanje gre gospodični Blumovi, ki je dekleta naučila ta krasni slovenski narodni ples. S tem je vidno pokazala, da se uče naša dekleta v gospodinjski šoli poleg šivanja in kuhanja tudi poštene zabave. Vsa čast in hvala pa gre posebno še mlademu šentjanskemu režiserju, gospodu Korotaju-u, za ves trud, s katerim je pripomogel šentjanski mladini do takega uspeha in spoštovanja do domačega jezika.

Mladji igralci mi gotovo ne boste zamerili, da vas nisem po imenu navedel. Tega bi tudi ne bilo mogoče, ker ste vsi brez izjeme poskrbeli za smeh in veselje in izvrstno rešili svojo nalogo.

Pomlad, najlepši čas, se bliža. Šentjanska mladina! Pokazala si, da znaš pripraviti ljudem veselje. Drugi odri te kličejo, da bi pripravila užitek tudi tistim, ki se niso mogli udeležiti nepozabljivega popoldneva. Fantje, dekleta, pogumno na delo! Pokažite se tudi na drugih odrih!

SVEČE

Sveče so bile ob času g. župnika Ruprechtu prosvetno zelo razgibane. Vsako leto je bilo več kulturnih prireditev, na katere so naši ljudje zelo radi prihajali. „Joj, koliko iger sem že videla v svojem življenju!“ mi je dejala pred nekaj tedni stara ženica. Nadaljevala pa je: „Le kaj je z današnjo mladino pri nas, niti ene prireditve ne spravi na oder, ali se ne zna več prijetno zabavati in nuditi z igrami drugim veselja, ki ga je danes tako malo na tem svetu?“

Veseli me, da je ta stara ženica še pri polnem zdravju in je tako mogla priti v nedeljo, 21. februarja t. l. na igro „Svoje glaviček“, ki jo je sveška igralska družina priredila popoldan in zvečer pri Adamu v Svečah. Smejale se je, kot gotovo že dolgo ne. Prisostvovala je prireditvi z velikim zadovoljenjem in ugotovitvijo, da mladina vendar stremi z velikim navdušenjem po izobrazbi in ji je poštena zabava velika potreba.

Pri popoldanski prireditvi je bila dvorana čisto napolnjena. Adamov salon so lanske leto razširili in okusno prenovili. Saj je vas potrebovala dvorano, za večje odrske nastope in prireditve sploh. Veseli nas, da imajo sedaj vaščani pri Adamu še v večjem obsegu kot do sedaj, možnost počutiti se res prijetno in domače.

Ob začetku igre je obrazložil režiser in vodja igralke družine g. prof. Franc Inzko vsebino „Svoje glavička“ ter predstavil občinstvu osebe, ki nastopajo v posameznih dejanjih.

(Nadaljevanje na 5. strani)

Pri nas na Koroškem

(Nadaljevanje s 4. strani)

Nato se je začelo dejanje razvijati ob stopnjevanem smehu gledalcev.

V glavnih vlogah smo videli zelo posrečeno Micijo I. kot svojeglavo Polonico in Karlija K. kot Toneta, kateri ima poseben dar podajanja vlog idealnih značajev. Pošteno je vlekel za nos malo zarukanega hlapca Jožo in turista Izaka Kohna. Zelo lepo je igral gorskega krčmarja Potokarja Pepi B., nagajivo Cilko pa Greti P.

Udeleženci so bili brez izjeme z vsemi prizori nadpovprečno zadovoljni in so izrazili le eno željo: Kmalu spet nastopite!

BILČOVŠ

Volitve so pred durmi in ker se pred volitvami marsikaj sliši, smo sklenili tudi mi svojim bralcem in prijateljem dati nekatere nasvete, da jih ne bi mogoče različne neresnične vesti vznemirjale.

Najprej hočemo povedati vsej javnosti, da so se zastopniki OeVP in VDU-ja zedinili za skupno listo, kateri so dali lepo zvečeno ime „Heimatliste“. Kar čez noč so si postali prijatelji tisti ljudje, ki so se v preteklosti zaganjali eden v drugega. Res čudno je, da je že marsikateri pošten zastopnik od OeVP-ja pozabil, kako so voditelji OeVP-ja in sploh vsi poštene ljudje ječali pod nacistično knuto. Ali torej hočete dragi občani voliti to listo, za katero so skriti najhujši sovražniki poštenih, krščanskih in narodnih občanov?

Spomnite se na vse tiste, ki so morali s silo zapustiti svoj dom, koliko so ti pretrpeli. Ali hočete dragi občani biti preseljeni tudi vi, vsi brez izjeme, tja v daljno Ukrajino? Gotovo bi bili vsi že tam, če ne bi vmes posega božja roka.

Pa še eno vprašanje glede te „Heimatliste“. Občani, ali hočete imeti za župana moža, pri katerem niti njegova mati ni mogla ostati? Zvedite tudi to, da je še sedaj, ko ni bil župan, spodil človeka, ki je hotel dobro nam vsem, iz občine. Ali se ne more zgoditi to lepega dne tudi nam, ako pride ta človek na oblast?

Tudi vam delavci nekaj besed! Vedite, da vam ne plačuje rente socialistična stranka, ampak jo plačujete sami s svojim težko prisluženim denarjem. Proč z mišljenjem, če pride kdo drugi na vlado, da bodo vsem odvzeli rente. To se ne more zgoditi, lahko pa se zgodi to, namreč, da se še tem rentam kaj doda.

Zato pa vsi, katerim je dobrobit naše občine pri srcu, v nedeljo 14. marca na volitve in volite le eno listo in to je lista Kmetov in delavcev. Ta lista naj vam bo vsem porok, da se bo na naši občini vršilo vse v redu, da bodo delali vsi le v vašo dobrobit. Ne verjemite letčim agentom, premislite te vrstice, ki so namenjene vam vsem in se pravilno odločite. Naj nikdo ne ostaja doma, kajti z vašo volilnico v roki odločate o

usodi vaših najdražjih in s tem tudi o svoji usodi.

BLATO

Skupna lista kmetov in delavcev je sestavljena tako, da imajo vse večje vasi svoje zastopnike in namestnike. Začnimo kar pri vasi Blato, ker nosi občina po njej ime. To vas bosta zastopala Mirko Kumer pd. Črčej in Rešev oče Janez Mlinar. Ker je v Rinkolah Klančnikov oče zaradi starosti odstopil, ga bo nadomeščala mlajša moč pd. Zgonc, Ignac Domej ter mali kmet in zidar Stefan Čušin. V Vogrčah bo namesto preobremenjenega dosedanega odbornika Franca Konečnika Šulnova hiša dala zastopnika vaši v osebi Toneja Mlinarja. Franc Konečnik bo njegov namestnik. Vas Dob bosta zastopala Juri Trampuš pd. Božič in Kužnik Franc pd. mladi Peter. Brege imajo na listi Kumer Janeza pd. Brežnika, Vidra vas Kropovega Mirkota Nachbar. Spodnji Komelj in Čirkovce zastopa naš znani Mlinarjev Lojz. Na Komeljskem vrhu pa smo izbrali Žikovega, Mirkota Nachbar. Spodnji Komelj in Šimonova hiša dala občinskega odbornika. Ker so oče Jožef kot oskrbnik pri božjepotni cenki zelo zaposleni, bo sin France Riedl zastopal naše interese. Njemu na strani bo stal Buchwald Franc pd. Pukuv. Kužnik Valentin pa zastopa vas Replje, kot mali kmet in tesar. Delavce na listi zastopa poleg Kužnika in Čušina Janez Hanin, gozdni delavec, ki ve kako se s potnim č-

NA SONČNIH RADIŠAH . . .

Radiše slovijo daleč okoli kot narodno zavedna vas. To zavednost želijo Radišani posredovati tudi svojim potomcem. Navaajo mladino že zgodaj h kulturnemu udejstvovanju. Močan moški zbor goji lepo slovensko petje ter nudi užitek s svojimi koncerti narodnih in umetnih pesmi preko radia celi Koroški.

Ni čuda, da se je v kulturno tako razgibani vasi prijavilo kar 16 deklet za kuharski tečaj. Na tem mestu naj izrečemo iskreno zahvalo za vse organizatorno delo gospodu Janku Tolmajerju, katerega pozna na Koroškem vsak domoljub. Kot se je dosedaj žrtvoval za vsako narodno stvar, tako je tudi tukaj posvetil svojo skrb v polni meri tečaju, ki ga je na Radišah priredila Kmečka gospodarska zveza.

Razstava je tudi tukaj bila zopet dokaz vztrajnega in marljivega dela tečajnic v zadnjih petih tednih. Gospodična Marta Trampuš si je znala pridobiti zaupanje deklet ter vzbuditi v njih zanimanje za kuharsko umetnost. Njeno delo sta podprli še posebej v preteklem tednu gospodični Milka Hartman in Katica Štih.

Veselilo nas je, da je počastil dekleta s svojim obiskom na razstavi tudi gospod direktor Mairitsch z gospo in mladi g. učitelj.

lom in žuljavimi rokami prideluje kruh. Gotovo bo znal delavski stan pravilno zastopati.

Naši kandidati so vsi domačini, značajni, verni in delavni. Če jih primerjamo s kandidati nasprotnih list, se nam 14. marca ne bo težko odločiti. Volili bomo vsi „Skupno listo kmetov in delavcev“.

LEDINCE

Dne 21. 2. 1954 smo tudi Ledinčani doživeli „Ball“. SPOe-Kinderfreunde so priredili pod imenom „Kinderball“ zabavo za otroke naše občine. Vse priprave je vodila gospa, ki je pred nedavnim prišla brez znana nemškega jezika na Koroško. Ugleden Ledinčan se je obrnil na to gospo, da bi tudi slovenski otroci zapeli ali pa nastopili s kakim prizoriščkom in dobil je odgovor: „Wir sind hier in Oesterreich und sind Deutsche“. Medtem se je bila namreč ta ženska naučila že nekoliko nemščine.

Čudimo se tako nestrpnemu zadržanju ravno s strani SPOe, ki je v našem kraju dosti ostreje kakor vseh drugih strank.

S socialistične strani Slovenci nismo našli prav nobenega razumevanja, kar se je najbolj jasno pokazalo, ko so oni žagali in požagali prejšnjega nadučitelja. Očitati so mu, da ima neke zveze z južnim sosedom; da pa so oni sami prav radi poromali k temu sosedu, posebno kadar je bilo brezplačno, pa so popolnoma pozabili.

Pa še eno smo si predobro zapomnili. Do

Zaključna prireditev se je vršila po blagoslovu v dvorani pri Mežnarju, katerim gre posebna zahvala za prostore.

Prireditve je otvoril g. Janko Tolmajer, kateri je v svojem nagovoru pozdravil poleg domačinov tudi zastopnika iz centrale v Celovcu, g. dr. Valentina Inzka. Ta je po ubranem petju dekleškega zbora nakazal nujnost vsestranske in temeljite gospodinjske izobrazbe. Biti mora teoretična in praktična, ker ena izpopolnjuje drugo. Žena pa mora biti v družini tudi vzgojiteljica. Zato je potrebno, da si že v mladosti zgradi lep značaj, kajti dajati bo morala enkrat tistim, ki jih ji bo Bog zaupal.

Nato je zadonela pod večjo roko g. Simana Wrulicha vedno lepa „Domovina mili kraj“. Pevovodja priljubljenega zbora se je s svojimi sinovi tudi jako trudil za dober potek in izid prireditve tečaja. Saj je celo sam nastopil tudi med igralci na odru, ki je kot možkuhar kronal smešni del prireditve. Celoten program je bil jako posrečeno sestavljen: petje tečajnic, šolske mladine, igrokazi in pevski nastop moškega radiškega zbora. Bila je to res prireditev, ki bo še dolgo časa ostala Radišanom v lepem spominu.

Vsem, ki so količkaj prispevali k uspešnemu izidu tečaja in odrskega nastopa, izrekamo tem potom iskren Bog plačaj!

Moje romanje v Lurd

(Popisuje Simonov atej iz Nonče vasi)

Od doma skozi Švico do Pariza

Na velikonočni ponedeljek, ravno, ko so fantje pri Božjem grobu odstreljali jutranjico, sem odhajal ves srečen na dolgo pot k Lurški Mariji.

Na vlaku se nas je zbralo 11 koroških romarjev, med njimi 2 Slovenca. Ker mi je Avstrija kolikor toliko znana, je med vožnjo nisem preveč opazoval skozi okno. Nekaj novega pa je bila zame Švica.

Jasno pomladansko jutro nas je pozdravilo v Švici. Skalnati vrhovi so s svojimi slapovi polnili planinska jezera. Kakšna snaga povsod! Hiše in cerkve v najlepšem redu. Vsak košček zemlje obdelan. Čarško jezero z belimi labudji in na tisoče vilami sredi cvetočega drevja! Da, Švici se res pozna, da ni bila v vojni. Blažena Švica!

Pri postaji Mühlhausen smo stopili na francoska tla. Kakšna razlika med Francijo in njeno sosedo Švico! Vse je znamenjano in umazano. Ozemlje je močvirnato. Po osmih urah dolgočasne vožnje po Franciji, smo dospeli v francosko prestolnico — Pariz.

V Parizu

Svetovno mesto Pariz ima nad 3 milijone prebivalcev. Izgleda bolj začrnelo. Tu smo se najprej okrepčali in naspali, nato pa smo se odpeljali z avtobusi po mestu. Ogleдали smo si več cerkva, med njimi tudi Notre Dame (Naša Gospa), ki je druga največja cerkev na svetu. Ko smo hodili med ogromnim stebrovjem skoraj v temi, se mi je zdelo, kot bi hodil po gozdu med orjaškim drevjem. V cerkvi Rue de Bac je Ma-

rija l. 1830 razodela redovnici Katarini Labore kakšno naj bo Čudodelna svetinja. Svetnica leži v stekleni krsti. Romarji smo poljubljali stol, na katerem je Marija 2 uri sedela in se igrala z Jezuškom.

Poleg cerkva smo videli tudi druge zanimivosti, kakor 62 m visok spomenik padlim vojakom, pred katerim gori iz zemlje velik ogenj, kot večna luč; in 900 m visok železen Cifolov stolp. Z njega je skočilo že nekaj samomornilcev. Pred kratkim je dobil 25 milijonski obiskovalec tega stolpa za nagrado lep avto.

Z Mont martre (Griča mučencev) je lep razgled po vsem mestu. Tam je cerkev Srca Jezusovega. Najsvetejše je vedno izpostavljeno, držita ga v rokah dva pozlačena angela.

Vendee — sedež montfortanskih misijonarjev

Mrak je legal na zemljo, ko smo izstopili na kolodvoru St. Laurent (izg. Lore). Pri znamenju pred mestom Vendee, nas je čakal g. župnik z ministranti. Med slovesnim zvonjenjem smo šli s procesijo v farno cerkev sv. Lavrencija. Tu je pokopan največji Marijanski apostol vseh časov Sv. Ludovik Marija Grignon iz Montforta (1673—1716). Ob njegovi smrti ni bilo niti deset oseb v redu, ki ga je on ustanovil. Danes — po

200 letih, pa delujejo montfortanski redovniki in redovnice že po celem svetu. Tu je glavni sedež te misijonske družbe. V samostanu so nam lepo postregli. Bogoslužje smo imeli v treh cerkvah. Obiskali smo tudi obširno misijonsko razstavo. Velikemu Marijinemu častilcu sv. Montfortu sem priporočil v varstvo našo dijaško družino na Plešivcu (Tanzenbergu).

Mimo Velikega oceana v Bordeaux (izg. Bordo)

Pri La Bohele smo planili k oknom, da bi videli Veliki ocean, a na žalost smo zaradi nočne teme videli samo obrežne luči. V ranem jutru smo izstopili v Bordeauxu. Tu sem ministriral v veliki zanemarjeni cerkvi, kjer sva s č. g. kaplanom Unterlugauerjem kar „čofnila“ v vodo, ki je stala po dežju pred stranskim oltarjem.

In spet vožnja po železnici. Srečevali smo, kakor cela Koroška, obširne planjave rodovitnega, a ne obdelanega sveta. Cele pokrajine so bile porasle z rumenimi rožami — podobnimi našemu vresju. Videli smo velike pokrajine uničene od požara. Država pogozduje te kraje z borovjem, ki lepo raste. Končno nam je med lepimi vasmimi in rodovitnimi hribočki prinesla prve pozdrave od naše Lurške Gospe, reka Gau.

hitlerizma so bili vsi vaški napisi dvojezični, sedaj po vojni pa so ravno socialisti poskrbeli za to, da so vsi napisi samo nemški.

Pri teh razmerah se ne bo nihče čudil, da zgrajena volilna skupnost za našo občino drži in je nervoznost na socialistični strani iz dneva v dan večja, ker se pač že majejo stolčki.

Vsem volilcem pa velja poziv, da tudi oni dne 14. marca izvršijo svojo dolžnost, če hočejo imeti v občini domačine, ki so v vsakem oziru strpni in tudi na svoji lastnini dobri gospodarji. Volili bomo združeno vsi „Wirtschaftsblock“.

IZ PLIBERSKE OKOLICE

Kakor zgleda bo zima bolj mila in bodo morali smučarji „štempljati“. Šele malo pred Božičem smo dobili prvi sneg in kmalu je pričel pihati veter od vzhoda. Le pihaj, smo si rekli, bodo pa lažje naši gorjanci vozili hlude in drva iz hribov. Če bo pa le prehudo, bomo pa bežali za peč. Slabše se seveda godi onim, tam doli, kjer so tako svobodni in napredni, kakor vemo, da se kmet v lastnem gozdu ne sme posekati niti enega drevesa, če mu ga ne odkáže gozdar. Letos pa je mraz precej spraznil drvarnice. Le pritiskaj, smo rekli, svečnica te bo že spravila s toplim jugom. Svečnica je minila, juga pa ni bilo, šele pust ga je udaril po glavi. Pokopali ga bomo poleg pustnega norca in spet bo tu topla pomlad.

Tudi v naši okolici so začeli nekateri rogoviliti proti dvojezičnemu pouku v šoli. To so predvsem taki, katerih stara mati nemščine sploh obvladala ni. Vsak pameten človek bo rekel: Čim več jezikov znaš, tem boljše je, predvsem tu v obmejnem pasu. Pa se še najdejo ljudje, katere Hitlerjev poraz ni spametoval. Tudi bi seve še danes radi imeli neki „Herrenvolk“. Ta čas pa je minil in se ne bo povrnil več, vsaj upamo, da ne. „Poslati bi bilo treba nad Slovence nekaj SS-ovcev, da jih uničijo!“ Take in podobne besede slišimo. Ljudi, ki podobno govorijo med našim ljudstvom, bi bilo treba poklicati na sodnijo na zagovor. Pa kaj, ko so že tako zaslepljeni, da ne vedo kaj govorijo in je zato vsak otrok vreden več upoštevjanja kot pa kakšni prodajalci svojih lastnih mater. Kdor pa še danes ne uvidi, da je dvojezična šola garant in predpogoj za mir med obema narodoma na Koroškem, temu pa itak ni več za pomagati in gotovo ne bo škoda zanj, če gre za svojim „Führerjem“ deliti njegovo usodo, kajti mi si ne pustimo jemati naših pravic.

Bližajo se občinske volitve. Oglejmo si natančno kandidatne liste in razsodimo po svoji trezni pameti, kateri moške spadajo v občinske odbore. Bodimo previdni, da ne bomo pomagali tistim, ki so bili grobokopi naše lepe Koroške, kajti ti ljudje absolutno niso vredni našega zaupanja. Za nas, dragi Korošci in Korošice, prideta v poštev samo dve skupini, ali „Krščanska demokratična stranka“ ali pa „Skupna slovenska lista“.

Na cilju — pri Lurški Mariji

Zagledali smo polni pričakovanja skozi okna razsvetljeno Lurško votlino, množico romarjev in veličastno cerkev. S kolodvora mesteca Lurd so nas z omnibusi odpeljali na prenočišče. V nepopisni sreči mi je podrhtevalo srce, saj sem bil v Marijinem glavnem mestu na zemlji. Drugi dan se je naša romarska skupina uvrstila v procesijo in se med zvonjenjem in petjem začela pomikati proti Lurški votlini.

(Konec prihodnjic)

Zivim v Nemčiji že nad petnajst let. Sem lastnik male tovarne, neporočen, 40 let star in bi želel poznanja s slovenskim dekletom primerne starosti in svrhu ženitve. Ponudbe s sliko v zaprtem pismu na upravo lista.

Specialna delavnica cestnih in športnih čevljev, vse vrste popravila s točno postrežbo pri trdki
splošno čevljarstvo
VALENTIN BEGUSCH
CELOVEC — KLAGENFURT
Getreidegasse 1 vogel Kardinalpl.

30 let
izdelujemo cementno strešno opeko
Wutej Josef
GLUHILES, pošta St. Veit
im Jauntal

RAZSTAVA RADIO — ELEKTRO IN HARMONIK

VSTOP PROST!

in predvajanje **PRALNIH STROJEV**

V SOBOTO, DNE 6. MARCA 1954 OD 14—18 URE (pranje na stroj ob 16. uri)

V NEDELJO, DNE 7. MARCA 1954 OD 9—17 URE. (pranje na stroj ob 11. in 16. uri)

v Železni Kapli, gostilna Niederdorfer

Na obilen obisk vabita RADIO PRINZ in AUSTRIA EMAIL WERKE, WIEN

Si ti značajan, značajna?

Kaj mislimo, kadar pravimo: Ta je značajan fant, to je značajna deklica?

Značajan je tisti, ki ima plemenita načela in živi po njih, se jih drži, čeprav bi to od njega zahtevalo še toliko žrtve. Človek brez značaja menja svoja načela, „se obrača po vetru“, kakor pravimo. Misli, govori, dela in živi tako, kakor je drugim všeč, nima lastnih načel — je brez idealov. Takega človeka nikjer ne spoštujejo. Ali je tebi všeč?

Kako pa se boš vzgojil v značaj? Najprej moraš spoznati prava načela — ustvariti si svoje ideale, svoja stalna načela. Potem pa se moraš vztrajno vaditi živeti po teh načelih. To ni lahko. Treba je mnogo močne volje. Lahko je spoznati prava načela, a težko je vedno in povsod se držati teh načel.

Kaj pa so prava načela? Na primer pravo načelo do bližnjega je: Kar želiš, da bi drugi tebi storili, to stori tudi ti drugim. Tako imamo do vsake stvari pravo načelo. Živeti po pravih načelih, pa se pravi tudi — živeti tako, kakor Bog hoče.

VZGLED ZNAČAJNEGA KMETA

V času preganjanja prvih kristjanov so ujeli preprostega kmeta Baarlama. Peljali so ga pred poganški kip boga Jupitra ter mu ukazali naj vrže na ogenj timijan (dišavo) in daruje poganskemu bogu.

„Nočem,“ odgovori mirno kmet Baarlam. Rabeljni ga začno mučiti, a zaman. Nazadnje mu s silo stegnjejo obe roki nad ogenj in vsujejo na dlan timijan.

„Spusti in boš prost!“

„Nočem,“ odgovori Baarlam mirno stoječ s stegnenimi rokama nad ognjem in s timijanom na dlan. Plamen je objel roki in timijan je zagorel. Baarlam je vztrajal, da se mu je spekle meso na obeh rokah.

To je značaj. Za ceno tako velike žrtve se je držal svojega katoliškega načela — ostal je zvest svojemu Bogu.

In ti? Morda že odnehaš zagovarjati svoje načelo, če se ti kdo iz družbe samo posme. Premisli sam sebe in začni klesati svoj značaj!

Najlepše oči

Pariz je doživel veliko presenečenje. Mnogo se po svetu vrši lepotnih tekem, in mnogo je neumnih in škodljivih, vendar pa tudi take prireditve ljudem povedo kaj pametnega. Vršila se je v Parizu tudi tekma za najlepše oči. Vsi tekmeči in tekmece so bili enako oblečeni v „domino“. Obleka in maska sta osebo popolnoma zakrivali, samo oči so bile proste. Sodniki so korakali od para do para in opazovali: črne in rjave, modre in zelenkaste. Sive iskrece se in žametnogloboke oči so jim zle polne upa nasproti, pa niso se mogli odločiti, dokler niso končno zagledali par, ki se je zelo ločil od ostalih. Oči so imele lepo obliko in barvo, pa še nekaj več: bile so jasne in modre, prijazne in vesele — takih oči sodniki še niso videli. Soglasno so prisodili nagrado temu paru.

Srečna zmagovalka — bila je ženska — je nato odložila „domino“, in tisoči so nestrpno čakali, kakšno mora pač biti obličje, ki nosi najlepše oči Pariza. Žena pa je bila jako počasni kretanj in čez obleko potegnjena halja ji je zdaknila na tla. Iz vrste gledalcev pa je priskočilo mlado dekle in ji jo pobralo. „Hvala ti, detel!“ ji reče žena. „Mi pa še pajčolan pomagaj sneti.“ Sname ta tudi pajčolan in — prikaže se prijazno, nagubano lice sedemdesetletne mamice, obkroženo z vencem belih belih las!

Lahko si mislimo, kako je strmelo vse občinstvo, najbolj zorna mladina, ki misli, da je samo ona vedno najlepša in v vsaki tekmi prva. Mi pa se spomnimo na oči svoje matere...

Pesem

Oj, ve smreke, temne smreke,
kaj šumite mi tako
žalostno večerno pesem,
da mi v duši je hudo? —

Oj, ve smreke, temne smreke,
zašumite pesem mi,
pesem o mladosti moji,
da mi dušo razvedri! ...

Oj, ve smreke, temne smreke,
kaj mladost vam moja mar! —
Le šumite, kar veli vam
neba in sveta Vladar ...

J. P.

IZ SLOVENSKEGA KULTURNEGA ŽIVLJENJA

Na pustno nedeljo v Št. Rupertu

Navada, da se šentrupeški farani na pustno nedeljo popoldne zabavajo v samostanu šolskih sester, je postala že kar tradicionalna. Tako so nas tudi letos gojenke kmetijsko-gospodinskega tečaja povabile na zabavno pustno prireditev. Ko smo farani med tednom videli v „Našem tedniku“ toliko vabil na pustne prireditve, smo mislili, da bomo letos kar sami na prireditvi v Št. Rupertu. Pa ni bilo tako. Precej veliko dvorano smo do konca napolnili ljudje od blizu in daleč. S tem so le dokazali nefarani, da v Št. Rupert res radi pridejo.

Dekleta so predvajala prijetno zabaven spored. Vsaka točka zase je bila posrečena in nudila igralcem toliko užitka poštene zabave. Nasmeljali smo se prav do solz. Dekleta so dobro nastopala. Hvalevredno je, da smo na odru opazili do 20 različnih igralok. Prav je, da se vsa dekleta vadijo v nastopanju. To jim bo dalo tudi spretno-

sti pri nastopanju v javnem življenju. Šolske sestre se res trudijo za vsestransko izobrazbo svojih gojenk.

S svojo zaključno točko so nastopili tudi naši fantje in otroci iz fare. Dobro so napravili. Le pogumno naprej!

Približno dve in pol uri je trajal celoten program. Ko je bil program izčrpan, nismo mogli verjeti, da je to res, dokler nam ni sestra voditeljica šole prišla povedat na oder, da je v resnici konec. Torej dokaz, da so nas nastopajoči dobro zabavali. Predvsem smo si želeli še lepega petja. Res so nam jih dekleta zapela kar 8 okroglih, a tako dovršeno, da bi jih kar naprej poslušali. Upoštevajte našo željo pri prihodnji prireditvi!

Ob zaključku tečaja pa zopet na veselo svidenje v Št. Rupertu! Ne zamudimo strokovnih in kulturnih užitkov, ki nam jih bosta nudili tedaj razstava in prireditev!

Prosvetaši v Trstu pošiljajo s svojega obnena zbora prisrčne pozdrave našim prosvetnim delavcem v Kršćanski kulturni zvezi.

Kulturno delo nas povezuje tudi preko vseh državnih meja, to delo bistri um in blaži srce. Temu delu se hočemo tudi v bodoče posvetiti še z večjo vnemo, ker bomo tako najbolj služili svojemu rodu in človeštvu ter naši skupni bodočnosti.

SLOVENSKE ODDAJE V RADIU

Poročila in objave pri vsaki popoldanski oddaji. Nedelja, 7. marca: 7.00 Duhovni nagovor. — 7.05 S pesmijo pozdravljamo in voščimo.

Ponedeljek, 8. marca: 14.30—14.45 Poročila, objave. Teden in mi. — 14.45—15.00 Arie iz oper „Carmen“, „Figarova svatba“, „André Chenier“ in „Trubadur“. Pojejo: D. Čuden, L. Korošec in V. Bukovec. — Torek, 9. marca: 14.30—14.45 Poročila, objave. Zdravniški vedež: Kako zdravimo kukca. — 14.45—15.00 Slike iz zgodovine: Protestantizem na Slovenskem. — 18.30—18.55 Poje mešani zbor slov. Prosv. dr. „Zvezda“ iz Hodiš pod vodstvom Foltija Pavliča.

Sreda, 10. marca: 14.30—15.00 Poročila, objave. Za ženo in dom. — Četrtek, 11. marca: 14.30—15.00 Poročila, objave. „Radi jih poslušate“. (Sestanek s priljubljenimi pevci). — Petek, 12. marca: 14.30—15.00 Poročila, objave. Za naše male poslušalce. — Sobota, 13. marca: 8.45—9.45 Od pesmi do pesmi — od srca do srca. (Oddaja voščil). — 9.45—10.00 Športni obzornik. — 18.30—19.00 Za vesel zaključek tedna.

simfonije Ideali, naj omenimo še njegove uverture, suite, variacije ter ples. Bogato je bilo njegovo udeleževanje v komorni glasbi. Tudi samospeve je oblikoval komorno, njegove zborovske skladbe so pa pisane deloma a cappella, deloma v instrumentalni sestavi. S svojo smerjo Osterc ni strdrl, pač pa lahko pišemo njemu v dobro, da so slovenski skladatelji začeli opuščati stare forme ter se posvečati modernejšemu glasbenemu ustvarjanju.

ZA DOBRO VOLJO Vedno v stroki

Blažkov oče je brivec. Blažek jih v šoli prav pogosto dobi s palico. Učitelj vse to pove očetu. Naslednje jutro prinese Blažek učitelju novo šibo.

Učitelj: „Kaj naj s to šibo?“
Blažek: „Očka jo pošilja za mene. Pravi, da ima tudi v naši brivnici vsaka boljša stranka svoj brivni pribor.“

„Vaša pisava je prav čedna,“ pravi šef novih uradnic. „Ali znate tudi stenografo?”

„Znam tudi, toda to traja delj!“

MLADINA PIŠE:

Svojim prijateljem — fantom

V nekaterih prejšnjih številkah našega lista sem na mladinski strani, katero zelo rad prebiram, opazil, da se oglašajo tu pa tam tudi fantje. To veselje in zanimanje me je privedlo do tega, da sem tudi jaz zgrabil za pero in povem našim fantom, kar mi leži na srcu.

Napisati hočem nekaj vrstic o neki zelo nevarni razvadi, rekel bi celo bolezn, ki je žalibog že tudi pri nas precej udomačena, in sicer o pijančevanju.

Pred kratkim sem bral v nekem listu, kako se v Kanadi pogumno borijo proti pretiranemu uživanju alkohola. Abstinentske organizacije so dosegle v 1.128 župnijah 132.460 članov. Za uspeh svojega dela se močno poslužujejo tiska. Dali so natisniti nešteto brošur in oglasov.

Da, dragi prijatelji, tista: „Jaz pa moj gvažek...“ je dobila širom naše zemlje že preveč somišljenikov. Kje se dandanes največ zadržujejo in zabavajo fantje v prostem času? Mar ne po gostilnah? Tam puščajo težko zaslužen denar, ki bi ga drugod go-

PROSVETAŠI! VOJAKI STE V VOJSKI KRALJA MATJAŽA, STRAŽARJI SLOVENSKE NARODNE KULTURE NA KOROŠKEM! VRŠITE DOBRO IN SKRBJNO SVOJO DOLŽNOST, DA BO NEKOČ LAHEK VAŠ ZAGOVOR PRED ZGODOVINO IN PRED VAŠIM STVARNIKOM!

tovo bolje naložili. To ne bi smelo biti tako, dragi prijatelji. Marsikateri postane lahko miseln in si misli kakor pravi pesem dalje „... le naj se sovražji in tape cev svet“. Postane plitev in se ne zanima več za domače potrebe, kaj šele, da bi se zanimal za javne in narodne zadeve. Mnogo žalostnih obrazov mater in očetov srečavamo v vsakdanjem življenju, ki so se desetletja skrbno trudili za dobrobit svojih otrok.

„Ta pijanost je namarnost...“ Da, to drži in nemaren je vsak, ki se ji vda. Mladi fantje in tudi starejši pa mislijo, da je lepo, če so na veselici ali na plesu zelo pijani. Da bi ne smeli nič piti, tega nam seveda nobeden ne bo zabranil in tudi nobeden od nas ne zahteva. Nič hudega, če smo tu in tam malo dobre volje, samo jako važno je, da poznamo pri pitju pravo mero — se držimo gotovih mej.

Kaj naj si o takih lumpih mislijo dekleta? Po tem, kar smo brali v eni zadnjih številok na naši strani v pismu naslovljeno na nas fante, gotovo vse prej kot kaj lepega in idealnega. O družinski sreči in lepoti družinskega življenja pri takšnih fantih sploh ni govora.

„Svariva sem te poubič lepu...“ poje pesem naprej. „... a ti pa niš me poslušav...“ Mislim, da bi bilo včasih dobro, če bi poslušali tudi svoje dečle, če gre za to, „da je lumpanju treba vzeti slovo...“

Ta zadnji očitek pa ne zadene nikogar od nas, kajti čas je še, da stopimo na pravo pot, treba je samo malo dobre in trdne volje. Predlagal bi vam, dragi prijatelji, da začnemo s poboljšanjem in trdnim sklepom čimprej, ker bo šlo danes lažje kot pa jutri. Zavedajmo se tega, da nas čakajo v življenju še velike naloge, katerim bomo kos le tedaj, če bomo imeli vedno in povsod trezno glavo.

Vse, ki boste moj članek brali, Vas najiskreneeji pozdravlja fant izpod Svinjske planine.

GOSTOVANJE NAJVEČJE AMERISKE

PLESALKE PO EVROPI

Znana ameriška plesalka Martha Graham bo prišla s svojo družbo na gostovanje v Evropo. V mesecu marcu bo že prvič nastopila in predstavila sodobni ameriški balet v Londonu. Kasneje bo obiskala še Norveško, Švedsko, Dansko, Nizozemsko, Švico, Italijo in Francijo. S svojo skupino je pripravila deset baletnih komadov, s katerimi bo nastopala po Evropi. To bo prvič, da bodo evropska občinstva imela priložnost občudovati baletno spretnost te sodobne ameriške „prvine balerine.“

Mlada leta

Mlada leta —	ptičica vesela;
veja polna cveta;	jo poslušam,
v soncu guga	sam za njo poskušam;
veter jo od juga;	pesem se izpeta ni,
priletela	veja že se obleti.

Oton Župančič

Nakalitev ali siljenje krompirja

Meseca junija in julija navadno primanjkuje krompirja. Morda ga imajo še kje v zalogi, vendar star krompir, kar je v glavnem od sorte odvisno, ni več tako okusen. Zlasti v mestih in po hotelih je v tem času veliko povpraševanje po novem pridelku. Največ novega krompirja uvažamo iz Italije, ki ima za pridelovanje ugodno — toplo podnebje.

Tudi v naših krajih moremo skoraj istočasno pridelati zgođen krompir, zlasti tam, kjer je sončna in zavetna lega njiv. Važno je, da so njive obrnjene na jug ali jugovzhodno stran in od severa zavarovane pred mrzlimi vetrovi.

Zemljo že v jeseni močno pognojimo z dobrim hlevskim gnojem, ki ga srednje globoko podorjemo. Ker krompir zahteva zemljo globoko zrahljano, napravimo tako, da s prvim plugom gnoj podorjemo, a dno brazde prerahljamo z drugim plugom brez obračalne deske. Kjer je bila njiva že prej prazna, jo globoko preorjemo in pobranamo. V jeseni pa navozimo gnoj, ki ga pravilno globoko podorjemo. Gnoj se čez zimo razkroji in zemlja napije vlage.

Za pridelovanje ranega krompirja je najboljša rahla, nekoliko peščena vrtna zemlja.

Za seme vzamemo dobro rano sorto, ki je v našem kraju najbolj preizkušena. Najbolj cenjene so sorte, ki imajo plitva očesa in tanko gladko kožo. Ker rane sorte dozore približno v 10–12 tednih po saditvi in kjer ga je mogoče saditi že meseca marca, bo pridelok zrel že koncem junija ali v prvi polovici julija.

Zgođen krompir navadno ne režemo, ker z rezanjem zmanjšamo pridelok in odpornost proti boleznim.

Kjer je mogoče, krompir prej nakalimo. V ta namen odberemo cele, kot kurje jajce debele krompirje (gomolje) z lepo razviti očesi.

Ker se danes veliko govori in piše o siljenju krompirja, naj na tem mestu opišem način siljenja, ki smo ga videli že pred 18 leti pri naprednem gospodarju na Češkem.

Posstvo tega kmeta ima krasno zavetno lego. Vso zemljo ima močno gnojeno s hlevskim gnojem. Hlev velik, obokan, poln goveje živine in dva para težkih konj. Pod stropom v hlevu je imel tako veliko dvojno ogrado z lesami, da je nanje spravil 1000 do 1100 kg krompirja. V svetlem in toplem hlevu so kali v petih tednih lepo pognale in ozelenele. Že četrty teden je krompir sipal s presejano kompostno zemljo, v katero so pognale goste koreninice. Po potrebi je krompir na lesah poskrpil z mlačno vodo. Zadnji teden, predno so ga sadili na njivo, je krompir poskrpil

z eno in pol procentno raztopino modre galice in apna. S tem škropivom se obvaruje krompir pred plesnobo, ki na krompirjevih nasadih naredi veliko škodo.

Zadnji teden je tudi močno zračil, da so ostale kali nizke, a močne in ker je bil hlev dovolj svetel, tudi lepo zelene.

V toplih pomladnih dneh, ko se je zemlja segrela že nad 7–8 stopinj Celzija, so njivo pobranali in z osipalnikom naredili primerno globoke jarkke. Krompir so z lesami vred na vozu na vzmeteh sproti dovažali na njivo. Vsak krompir je bilo treba rahlo prijeti, da se niso kali polomile in kompostna zemlja s koreninami otresla ter postaviti lepo pokonci na dno jarka. Z železnimi grabljami in širokimi motikami so sami domači krompir previdno zasuli z rahlo in s preperelim gnojem pomešano zemljo.

To njivo je že v jeseni dobro pognojil in po brazdah, ki so se pri oranju sproti drobile, navozil gnoj in raztrosil. Pod to odejo se je naredila godnja zemlja (Bodengare), ki je za dober pridelok krompirja največje važnosti. Krompir so pravočasno okopali in dvakrat osuli. Ko je bil v najlepši rasti in je bilo suho, vroče vreme, ki je precej peščeno zemljo močno osušilo, so imeli ob majhnem jezeru motorno črpalko že pripravljeno in z njo črpali vodo na njivo ter zemljo dobro prepojili. S tem so imeli zagotovljen dober pridelok, ker krompir mora imeti potrebno vlago, ko cveti.

Kmalu po cvetju so kar z roko odgnili rahlo zemljo in potrgali primerno debele gomolje, a previdno, da se drobnih niso dotaknili. Zemljo so potem rahlo z motiko prisuli k rastlinam. V 10–14 dneh so na isti način drugič pobrali dorasle krompir. 14 dni po drugi „turgatvi“ so krompir izorali. Po svežih brazdah pa raztrosili primerno količino umetnega gnoja (kalij in nekaj superfosfata) ter posadili isto sorto krompirja, ki je do pozne jeseni dal srednje dober pridelok. Izkopavali so ga v drugi polovici septembra. Nekaj dni prej so pokosili krompirjevko, da se je na nedozorelem krompirju utrdila mlada kožica. Tako seme je brez vsakih kali krompirjeve plesni. Drugače je pri krompirju, ki na njivi dozori tako, da se vsi zeleni deli že na rasti posušijo. V tem slučaju gredo trosi v zemljo, kjer se skrivajo tudi v votline očesc in tako se s semenom prenaša plesen leto za letom.

Pri pozni setvi krompirja, na primer v juniju, ostane krompirjeva čima v jeseni zelena. Ako jo pokosimo in zvozimo na kompost, se s tem uničijo vse rastlinske bolezni, ki se na listih razvijajo. Tak krompir je za seme najboljši.

Gnojenje sadnega drevja

Sadnemu drevju je najboljšo že v jeseni pognojiti s hlevskim gnojem. Raztrosen gnoj se pod snegom lepo razkroja in raztopljeni snovi se naberejo v gornji plasti zemlje, kjer ima sadno drevo največ korenin. Prav primerno je tudi, ako pod kapom ali koncem vej v pol metra širokem kolo-barju, z lopato odstranimo travno rušo in ves jarek napolnimo z dobrim gnojem, ki ga zopet pokrijemo z istimi kosmi travne ruše. Pod kapom krošnje ima drevo največ korenin, ki iz zemlje srkajo potrebno hrano.

Dokler je trava majhna, tudi lahko vozimo gnojnico po vsem sadovnjaku. Zelo praktično je vlivati gnojnico v luknje pod drevjem, ki jih naredimo z železnim drogom. Tako gnojenje drevesu koristi, zlasti v suhih pomladnih mesecih, ko drevo cvete in rabi veliko vlage. Z gnojenjem prenehamo že v drugi polovici meseca junija, sicer zaradi bujne rasti konci enoletnih mladik v jeseni ne dozoriyo. Ker je gnojnica v glavnem dušično gnojilo, četudi ima manjši

procent kalijevih snovi, moramo pod drevjem potrositi nekoliko superfosfata, ki pripomore, da se cvet oprši in razvije sad. Kalij da sadju lepo in zdravo barvo, prijeten vonj in okus. Enkratno apnenje pa zadostuje za več let.

Poznam gospodarja, ki že v jeseni raztrosi po travnikih in zlasti sadovnjakih Thomas Mehl, ki ima do 50% apna in nekaj fosfornih snovi. Istočasno, ko pognojimo sadnemu drevju, pridelamo pod drevjem veliko prav dobrega sena, ki ima za dojnice in pravilno rast mlade živine potrebne organske in rudniške snovi.

Najboljši gnoj za sadovnjake je kompost ali mešamec. To je zmes preperelih smeti, plevela brez semena in cestnega blata, kateremu smo primešali malo apnenega prahu in ga vse leto polivali z gnojnicco. Snovi v kompostu so v vodi lahko topljive, kar se pozna na bujni rasti trav in sadnega drevja.

O vzgoji vinske trte

Pri kmetovalcih sem opazil, da ne znajo trto obrezovati in sploh z njo ravnati.

Pesem pravi: „Rezatev je mehka, zapojem juhe, da se ne urežem jaz v moje roke!“

Rezatev se prične zgodaj spomladi, takoj, ko sneg skopni. Pozna rezatev trti škoduje, ker je v oživiljenem lesu sok, to je v vodi raztopljena hrana iz korenin, ki ostane v odrezani mladiki. Pozno obrezana trta joče, slabi in se vsled tega celo posuši.

Nizko trto obrežemo na dva do štiri reznike. To so enoletni poganjki, ki jim pustimo tri do štiri očesa. Na močnem trsu pustimo šparon (bika), ki mu pustimo šest do osem očesc. Šparon pustimo v višini debla in ga v loku privežemo na bližnji kol.

To pa zato, ker vodoravno ali nekoliko navzdol viseča mladika bolj rodi, v njej ostane namreč več hrane. Vigredi odrežemo šparon od lanskega leta. Nizko na deblu, če je prihodnje leto potrebno trs znižati, pustimo čepek (kos enoletne mladike) na eno oko. Iz njega požene mladika, ki jo prihodnjo pomlad obrežemo na reznik. Stare šparone vigredi odstranimo, ker samo prvo leto rodijo. Ker je šparon rodna rozga, nam zlasti v obrajdi trto potegne. Le kar je suhega se odstrani.

Obrajda se reže tako, da se trta bolj razteza na vse strani. Zato reznike in šparone pustimo na več očesc. Obrajdo obrezovati na eno ali dve očesci je velika škoda. Trta

iz prvega očesa ne da tako rodovitno rozgo, kot zrastejo iz naslednjih očesc. Zato na obrajdi pustimo reznik na 4 do 6 očesc, na šparonu pa 8 do 12 očesc.

Za vlačence ali grobanice pustimo rozgo na najnižjem mestu. Na pomlad v bližini debla izkopljemo primerno globoko in podolgasto jamo, v katero vsločimo rozgo; le vrh, ki gleda iz zemlje privežemo h kolu. Jamo zasujemo z zemljo. Iz očesc, ki so v zemlji, poženejo korenine v zemljo, iz očesc nad zemljo pa mladike. V jeseni pri deblu — starem lesu, odrežemo, a vigredi izkopljemo in posadimo kakor je potrebno. Pri izkopavanju pazimo, da novemu trsu ne poškodujemo tanke koreninice.

Ključce narežimo iz rožja (enoletni les — mladike) na nekaj očesc in tako, da so vsi enako dolgi. Izkopljemo dovolj globok jarek v katerega jih polagamo nekoliko poševno, drugega poleg drugega za dober prst narazen. Jarek zasujemo z dobro gnojno zemljo. Iz zgornjega očesa požene mladika in iz očesc v zemlji pa korenine. Če je suho leto, ključce nekajkrat tudi dobro zalijemo, da boljše odženejo. Spomladi izkopljemo, mladiko odrežemo na dva očesa ali bolj močan trs na dva reznika; odstranimo korenine, ki so pognale iz zgornjih očesc in pustimo tiste, ki so pognale iz spodnjega očesa. — Tako vzgojimo samorodnico ali divjo trto, ki ni cepljena — ožlahnjena.

Samorodnice so: šmarnica, ki je bela; izabela je plava — in črna, ki ji pravimo bandera ali klington.

Amerikansko trto z zlahnim cepičem cepimo na ključce. Cepič odrežemo na eno oko vcepimo v rozgo in damo zakoreniti kakor druge ključce.

Zlahnim imamo mnogo sort in je od njih tudi najboljšo vino. Samorodnice gojiti se izplača, a le za lastno uporabo; zlasti šmarnico, ki je zelo rodovitna. Vino od samorodnic, zlasti od šmarnice ima alkohol, ki je duševnemu zdravju škodljiv. Kdor ga preveč pije, pride ob pamet.

Do 15. marca je treba trto že pognojiti in okopati. Pozneje, ko trta odganja, ni dobro okopavati, ker s tem „izmečemo“ mla-

dike, ker se z orodjem hitro odlomijo že precej odgnana očesa. Kjer trto ranimo, se tudi močno solzi. — Kakor za druge rastline, je tudi za vinsko trto hlevski gnoj najboljše gnojilo.

Takoj, ko je trta okopana, povežemo rozge in šparone, da veter ne poškoduje poganjke.

Trto na drevju ne obrezujemo. Spomladi jo okopamo in močno pognojimo. Ko trta požene, jo oplevemo, to je: nepotrebne mladike odstranimo in privežemo one, ki smo jih pustili. O pletvi trte bi imel še mnogo povedati. Če bo zanimanje, bom o tem pisal pozneje. To je zelo važno poglavje, ker grozd le na soncu dozori in je sladek, v senci pa še lepe barve nima.

Pred peronosporo zavarujemo trto z večkratnim škropljenjem.

Bivši vinogradnik Mirko Hajnžič

ATOMSKO OBŽAREVAN OVES ZAŠČITEN PRED SNETLJIVOSTJO

V laboratorijih komisije za atomsko energijo v Brookhavenu so s tem, da so oves v atomskem reaktorju izpostavili obžarevanju, dobili proti snetljivosti popolnoma odporna ovsena zrna. Ta koristen način uporabe atomske energije bo lahko v bodoče prinesel mnogo prihranka kmetovalcem v Združenih državah in drugih deželah. Snetljivost je rastlinska bolezen, ki vsako leto uniči pridelok žitaric v vrednosti mnogo milijonov dolarjev.

VSTOPNINA NA DUNAJSKEM VELESEJMU

Za spomladanski velesejem 1. 1954 ostane vstopnina neizpremenjena. Za enkratni obisk enega sejmskega poslopja stane vstopnina šil. 6.—; za obisk obeh sejmskih poslopij pa šil. 10.—. Obiskovalci izven Dunaja morejo dobiti stalne vstopnice, ki stanejo šil. 20.— in dajo lastniku pravico do neomejenih obiskov obeh sejmskih poslopij, do znižanja vožnje na železnici in poštinih avtobusih za 25% in do znižanja vstopnine pri državnem gledališču za 20%.

Našim gospodinjam

Red v družini

Zeno, ki se zna žrtvovati, Bog poplača z mirom in tiho srečo. Svoje notranje zadovoljstvo razodeva v vestnem izvrševanju svojih dolžnosti. Lepo urejen dom, snaga, skrbno urejena zunanost žene, vse pomirjevalno vpliva na moža. Gorje, če bi žena zakopala te talente, ki jih ji je Bog dal! Trpeti bo moral strašne posledice: mož bo bežal od take hiše, ki je včasih prava razbojniška jama, otroci se bodo počutili slabo; hčere, ki se bodo poročile, največkrat ne bodo imele smisla kako ustvariti prijeten dom. Pregovor „Ohrani red in red bo ohranil tebe,“ še vedno drži.

Otroci, ki rastejo v takem domu, so srečni. Sprejemljivi so za dobrohotne opomine in nasvete, svetli vzgled matere jih navdušuje za krepkostno življenje. Staršem so v veselje, v svet gredo utrjeni v dobrem in malokdaj se izgubijo.

Po močnih ženah pride v domove toplota, sonce. Člani družine so medseboj pove-

zani, zbližujejo jih družinski večeri, nedelje, praznični dnevi, godovi staršev in otrok. Da, kako lepo je lahko v družini! Zena naj se trudi, da izpolni svojo dolžnost in resnica bodo postala družinske idile, ki jih bomo največkrat le še v povestih. Še bo babica pripovedovala vnukom zgodbe, poslušali jo bodo vsi, tudi oče, ki ne bo iskal družbe in razvedrila v gostilni, srečen bo doma. Na kolena bo vzel najmlajšega in zapeli bodo. A prvi pesmi bo sledila še druga in tretja in še toliko drugih, ki razveseljujejo srce in razganjajo sence na obrazu.

Tudi iz meščanskih hiš se bo slišala molitev rožnega venca. Neprisiljeno se bodo ohranjale verske in narodne svetinje. Zaročenci se bodo sešli mesto po skritih krajih javno na domu staršev in zaslužili bodo kakšna sreča jih čaka po čisti ljubezni. Ustvarjali bodo srečne družine, močne stebre katoliške skupnosti, po katerih bo šel svet srečnejši bodočnosti naproti.

VELIKA NOČ SE BLIŽA!

Pomagať tudi Ti svojim sorodnikom in znancem v Jugoslaviji

Živila in tehnične predmete po znatno znižanih cenah

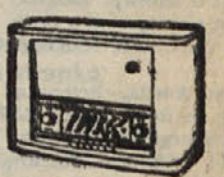
KOLESA

SIVALNE STROJE

RADIO APARATE

Naši standardni paketi živil in tekstilij so carine prosti. — Jamčimo za vsako pošiljko. — Točno, solidno in hitro poslovanje.

Zastopnik za Avstrijo: INTEREXPORT — EXPORT & IMPORT

DIPL.-ING. LAMBERT MURI

Celovec - Klagenfurt, Viktringer Ring 26 — Telefon 43-58

Zahtevajte brezplačne cenike in pojasnila. Obiščite brezobvezno naše zastopstvo v Celovcu.

Kvaliteta odloča

pri nakupu pohištva

za vse življenje!

Specialna izdelava sekreterjev za stanovanjske sobe

- Kompletne stanovanjske sobe in spalnice
- Kuhinjsko pohištvo
- Tujska soba z mizo, 2 stola 2350.— šilingov
- Sprejemamo tudi „Bombenkreditscheine“ in Eisenbahn-Sparkassengutscheine o Plačilo na obroke

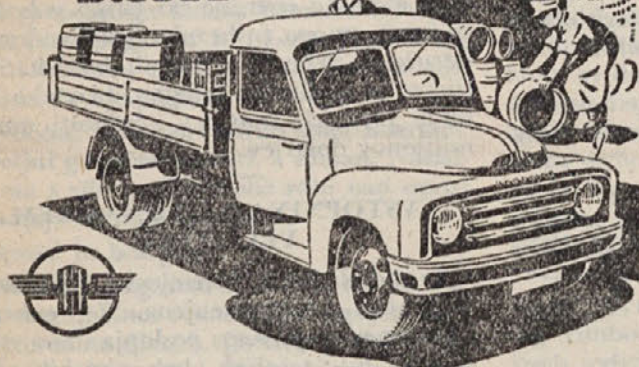

HIŠA POHIŠTVA

KULTERER

BELJAK-VILLACH, Italiener Str. 1

Tel. 60-24 o Lastne delavnice

HANOMAG**Diesel**

Gospodarski, zanesljiv, elegantni 1,5 in 2 tonski tovorni avtomobil, hitro dobavljiv

Deželno zastopstvo za Koroško in Vzhodno Tirolsko

Karl Joweinig

CELOVEC - KLAGENFURT, Südbahngürtel 38, telefon 44-31

Naznanilo otvoritve!

Trgovina s semenji Kauschej je odprla podružnico z dne 4. marca 1954 v Celovcu

10.-Oktober-Straße 4

Tudi tam bomo imeli na zalogi vse vrste semenj najboljše kakovosti. Dobavljamo razna krmila ter piščance raznih pasem.

Potrudili se bomo kakor do sedaj vas solidno, točno in dobro postrežli.

KAUSCHEJ

TRGOVINA S SEMENJI

KLAGENFURT, 10.-Oktober-Str. in Alter Platz, tel. 1703

KINOCELOVEC-KLAGENFURT
PRECHTL

Od 5. do 11. 3.: „Eine Königin reist um die Welt“. Barvni film, ki kaže potovanje angleške kraljice Elizabete II.

STADTTHEATEROd 5. do 8. 3.: „Der Vogelhändler“, barvni film.
Od 9. do 11. 3.: Radi prezidave za prto.**DOBRLA VES**6. 3. ob 20. uri in 7. 3. ob 15.30: „Hinter Klostermauern“ (tudi za mladino).
10. 3. ob 20. uri: „Manon“ (ni za mladino).Gumijasti škornji, delavski čevlji najceneje v trgovini s čevlji
NEUNER — Klagenfurt

Krmilna korita, betonska okna, premog in drva! Stefan BERGER (Bürstenberger) Klagenfurt, Waag-gasse 14 in Rosentaler Strasse 40.

Traktor-privesnik, osi, ročaji ter rabljeni gumijasti obroči, kakor nadomestni deli za anglo-ameriška vozila ugodno pri

Schrottvertrieb**FRANZ RUMWOLF**

Celovec - Klagenfurt, Flatscherstrasse 18, tel. 37-78.

SVICAišče v dobrih privatnih hišah, restavracijah, hotelih itd. izkušene kuharice, kuhinjske pomočnice, uradnice, strežnice in gospodinjske pomočnice. — Ponudbam priložite znamke za odgovor! — **LIDO Internationale Stellenvermittlung**, Zürich 27.**VODNE ČRPALKE** na ročni, električni ali bencinski pogon, vodovodne cevi, polno avtomatične naprave po tovarniških cenah. Strokovne nasvete brezplačno. Hubert Hofer, orodje, stroji, Celovec-Klagenfurt, Getreidegasse 7/8.Gumijaste škornje, gumijaste čevlje in galoše kupite že sedaj
NEUNER, Celovec — Klagenfurt.**Za postni čas**

velika izbira

Matjes-slaničkov navadnih lososovih in prekajenih slanikov itd.

MARINADE

(norveški rusi, zviti slaniki, slanikove solate in majoneze, prigrizki, angeloti)

Ribje konzerve

sardine, sardelini obročki, fileji, tuna, antipasto, nemške ljudske konzerve vseh vrst

SVEŽE MORSKE RIBE

polenovka, file in brez kosti, lososov file, ostriz brez kosti, Sladkovodne ribe (živi krapci, smuči in ščuke, postvir in zmizli jesetri) različne fine ribe

PREPRODAJALCI

(gostilničarji imajo posebne popuste) se naprošajo, naj pravočasno naročijo pri

Alois Gmeiner

ribe na debelo

CELOVEC-KLAGENFURT

Domgasse 22, Tel. 13-84

Prodaja na drobno:

Gmeiner Fische

Celovec, Pernhartg. 35-20 in

Priesterhausg. (Geyerschütt)

Albert Fleischmann

KROVSKI MOJSTER

CELOVEC-KLAGENFURT

Wulfengasse 2a - Tel. 15-23

nasproti deželne vlade.

Vogel Viktringer Ring-2

ELBLHOFF - Enodnevni piščanci

vedno zaželeni in zahtevani Dobavljamo bele Leghorn, jerebičaste Italijanke, rodlandarke, Ney-Hampshire, Barre-Rocks, mlade piške, gosja piščeta, Peking-race in bromaste putke Vsako sredo

FR. in J. ZUBER

Celovec-Klagenfurt, tel. 23-70

OSKAR MIKULA VILLACH

BÜROMASCHINENHAUS

Plasči iz balonske svile dežni in za motoriste najceneje v strokovni trgovini V. TARMAN, Celovec — Klagenfurt, Völkermarkter Strasse 16.

Damska frizerka Matilda Zotter, Celovec, Salmstrasse 5.

PIHALNI INSTRUMENTI:

Krilovka, prvovrstne nemške kvalitete 8. 1180.—, trobente 8. 1050.— itd.

SAKSOFONI:

Es — alt 8. 2650.— B — tenor 8. 2950.—

Glasb. hiša - Musikhaus **HERGETH**

Celovec - Klagenfurt, Burggasse 23

Blago za pohištvo, gradl za blazine, oprtnice, motvoz, umetno usnje, afrik, juta, dekoracijsko blago najceneje pri **NEDELKO**, Celovec, 8.-Maj-Strasse 11.**HARMONIKE** vseh svetovnih znamk Hohner, Marinucci, Soprani, Scandalli kupite najceneje in na obroke**HERGETH - Celovec-Klagenfurt**

samo Burggasse 23

Kombi-Wagen**Kulturer VILLACH****Um 1 Schilling billiger**

nämlich S 8,80 anstatt S 9,80 kostet jetzt die 20-dkg-Rolle Melanda. Das ist schon eine fühlbare Preissenkung und der Melanda-Würfel kostet nur mehr 65 Groschen. Es ist also leichter geworden, sich „einen guten Kaffee“ zu kochen, einen aus

KAFFEEMITTEL MIT 37 1/2% BOHNENKAFFEE**OPEL****POCENI - GOSPODARSKO - HITRO**

Brezobvezen obisk in nasveti po uradnem Opel zastopstvu

NIEMIEZ & RIEPL

Velikovec - Völkermarkt, tel. 218 — Popravilnica - Service

FOTO ▼ FILM**Ella Petrykiewicz**

BELJAK — VILLACH, POSTGASSE NR. 3

Poročne slike in slike za legitimacije

▲ IZDELAVA ▼

EWALD MUNCH

Kupuje smrekov, stavbni les in hlode, tudi stoječ les. Prodaja premoga.

Celovec-Klagf., Benediktinerpl. 8, tel. 28-75

Šivalni stroji**Truppe & Ermann**

BELJAK — VILLACH

Widmannsgasse 41,

vogel Kirchenplatz

plačila na obroke

Zanesljivi odjemalci dobijo tudi na obroke.

Johann Novak

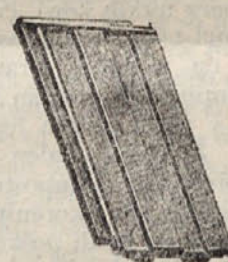
MEHNIK IN KLJUČAVNICAR

KLAGENFURT, Feldmarschall-Konrad-Pl. 1

Iščem

zanesljivo in katoliško gospodinjstvo v starosti kakih 35 let za podeželsko župnišče v Svici, ki bi opravljala samostojno delo v hiši, kuhinji in na vrtu.

Prijava je poslata, lahko tudi v slovenskem jeziku, na upravo „Našega tednika“ v zaprti kuverti.

Kmetovalci, pozor!

Kdor rabi denar in ima na prodaj les, rabi STREŠNO OPEKO, CEMENT i. t. d. naj se zaupno obrne na tvrdko

JOHANN ŽAGAR

CELOVEC-KLAGENFURT, Rampenstr. 15

Ves Beljak govori

o poceni in lepem

POHIŠTVUtvrdke **Ferecher**

v novi trgovini

BELJAK - VILLACH, Gerbergasse 2

1. Prodaja po produkcijskih cenah
2. Brezplačna dostava
3. Ugodni plačilni pogoji brez obrestovanja
4. Železniški nastavljenji dobijo pohištvo brez naplčila

Okna in vrata avstrijskih dimenzij v veliki izbiri na zalogi

LODRONStrokovna trgovina za vaš dom
Beljak-Villach, Ledereggasse 12

Prešite odeje (kovrta) — modroci — posteljno perje — inleti — posteljno blago — flanelaste rjuhe — blago za pregrinjala in pohištvo — preproge in tekači podloge za tla. — Kvalitetno in poceni.

En starček je biv, je SCHLEPPE rad piv, dolgo je živ!**BOTRI, mislite že sedaj na svoje birmance in krščence!**

Deške obleke, velikost 3	\$ 187.—	Dekliške obleke s kratkimi rokavi za 6 letne, od	\$ 33.80
Deške hlače iz raševine	\$ 28.60	Dekliške obleke z dolgimi rokavi za šestletne, od	\$ 46.—
Deški jopiči, velikost 3	\$ 57.—	Vistra blago, od	\$ 7.80

NAJBOLJŠI NAKUP JE KOT VEDNO LE PRI

WARMUTHBeljak-Villach
Hauptplatz 22